

BORÅS STAD

Årsredovisning 2023

Fritids- och folkhälsonämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Grunduppdraget	4
2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser	4
2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget	13
2.3 Verksamhetsmått	14
2.4 Jämställdhetsperspektivet	16
3 Uppdrag och indikatorer som rapporteras till Kommunfullmäktige och Nämnd	17
3.1 Kommunfullmäktige	17
4 Samarbetsuppdrag	18
5 Resurser	18
5.1 Nämndens verksamhet 1.....	18
5.2 Nämndens verksamhet 2.....	23
6 Investeringar	25
6.1 Sammanställning Investeringsvolymer	25
6.2 Investeringar, årliga anslag	26
6.3 Investeringar som löper över flera år	27
7 Arbetsgivarpolitik	28
7.1 Indikatorer	30

1 Inledning

2023 har varit ett händelserikt år där verksamheterna inom nämndens ansvar tillgängliggjorts och utvecklats för att nå ut mer och nå fler. Nämnden har haft som ambition att stärka och vidareutveckla grunduppdraget i alla delar. Fritids- och folkhälsönämndens prioritering för 2023 har varit att öka synligheten av utbudet för att nå fler, öka trygghet och inkludering i all verksamhet, stärka samverkan med civilsamhället, och öka graden av tillit och delaktighet i organisationens interna arbete.

Året har präglats av mycket aktivitet och insatser i alla verksamhetsdelar som ligger under Fritids- och folkhälsönämndens ansvar. Ett axplock av händelser under året;

Mötesplatsernas utveckling har fortsatt med förberedelser för tillkomsten av Sjöbohuset. Fritidsbanken har etablerats och invigts i lokaler på Damkullevägen, vilket ger nya möjligheter och inspirerar till rörelse. Första spadtaget till den efterlängtdade nya Ishallen togs under året. Samarbetsuppdraget kring mötesplatser, demokrati och lokalt inflytande har satts på agendan och kopplingen till Socialt hållbart Borås har stärkts. Aktivitetsdagar har genomförts tillsammans med lokala aktörer i elva bostadsområden/serviceorter. Utbudet till invånarna har synliggjorts genom digital marknadsföring och kampanjer. Badverksamheten har utvecklat simskoleplanen tillsammans med Grundskoleförvaltningen vilket ger bättre förutsättningar för barns simkunnskap. Genom att stå värdstad för årets nationella BRÅ-konferens lyftes Borås brottsförebyggande arbete fram i ett nationellt perspektiv. Kunskap kring invånares livsvillkor har levererats genom ett nytt Valfärdsbokslut som även har tillgängliggjorts digitalt i stadens beslutsstödsystem. I förvaltningen har flera insatser gjorts för att utveckla och förbättra organisationen.

Fritids- och folkhälsönämnden ser att årets arbete och ansträngningar bidrar i en positiv riktning. Nämndens uppdrag är att bidra till en mer jämlik hälsa och meningsfull fritid för alla invånare. Detta är en viktig pusselbit i ett socialt hållbart samhälle. Nämnden levererar ett rikt fritidsutbud som tas emot positivt vilket en tillbakablick på året visar. Mötesplatserna är välbesökta, besökare i den öppna ungdomsverksamheten är generellt nöjda med utbud och ger höga betyg när det gäller trygghet och bemötande. Sommarverksamheten för barn och unga är efterfrågad och har haft ett högt deltagande. Den utökade kommunikationen och kampanjerna i syfte att synliggöra utbud har fått god spridning. Besöksantalet på badanläggningarna har ökat och fler årskort har sålts än tidigare. Föreningslivet levererar flertalet evenemang och har under året tagit många initiativ till utveckling av fritidsutbudet.

Fritids- och folkhälsönämnden har ett brett uppdrag och märker en positiv utveckling i flera delar. Jämfört med andra kommuner med liknande storlek och förutsättningar är Borås ledande i flera verksamhetsområden. Detta är positivt för invånarna och folkhälsan. Utmaningen ligger i att nå ut till invånare med de möjligheter som finns. Nämnden behöver både nå ut brett och göra anpassade insatser. Nämnden har utmanats av det ekonomiska läget, oro i omvärlden, klimatförändringarna och ökade skillnader mellan grupper. Valfärdsbokslutet visar på ökade skillnader i invånares livsvillkor, mellan stadsdelar, och mellan olika grupper. I dessa tider är det än viktigare med insatser för att stärka invånares hälsa och känsla av sammanhang. Genom att arbeta för en mer jämlik hälsa och meningsfull fritid för alla invånare bidrar nämnden till att bromsa en negativ utveckling.

Det stora utbud av anläggningar, friluftsområden, badplatser, spår och leder och mötesplatser kräver omfattande insatser i drift och underhåll. Att bibehålla nivån på service, tillgänglighet och trygghet i dagens ekonomiska läge är mycket utmanande. Invånare och föreningslivet är nöjda och uppskattar stadens utbud. Föreningslivet har stora ambitioner när det gäller utveckling av anläggningar. I dagsläget är det mycket svårt för nämnden att möta alla initiativ, det tar också mycket tid i anspråk att utreda alla förslag. Samtidigt ser nämnden detta som ett uttryck för ett engagemang i föreningslivet och möjlighet för invånare att påverka vilket är positivt och demokratistärkande.

Att driva verksamheter i hela staden genom anläggningar av olika slag driver kostnader. Både när blicken riktas bakåt och framåt har det byggts och renoverats vilket har ökat nämndens kostnader i stor utsträckning. Under 2023 har det ekonomiska läget pressat hela staden. Det är mycket svårt att prioritera vilka verksamheter som ska minska i omfattning när pengarna inte räcker till. Med hög investeringstakt lägger nämnden allt större del av budgeten på lokal och konsumtionskostnader. Det

kräver djup analys av vilka satsningar som är bäst för flest Boråsare framöver utifrån nämndens uppdrag.

Stadens ekonomiska styrmodell med köp av tjänster av varandra utmanar nämndens förmåga till långsiktig ekonomisk planering. Det är svårt att förutse kostnadsökningar mellan åren och i de fall nämnden inte själv kan hämta hem kostnadsökningen från annan förvaltning krävs nedskärningar av verksamhet som tex. direkt berör den enskilda Boråsaren. Det är inte svårt att förhålla sig till modellen men nämnden önskar belysa utmaningen den skapar i relation till vad som ska prioriteras när budgeten minskas.

Nämndens förmåga att genomföra uppdraget och säkerställa invånares tillgång till fritidsutbud utmanas av det ekonomiska läget. Nämnden oroas över detta och har gjort en ansträngning under året för att prioritera utifrån invånares behov.

Nämndens bokförda resultat är -13 565 tkr, fördelat på fritidsramen -14 326 tkr och bidragsramen 761 tkr. Redan vid årets ingång prognostiserades en avvikelse på -12 000 tkr som en konsekvens av ökade kostnader som till stor del står utanför nämndens påverkan, främst högre hyreskostnader samt ökade el-bygg och underhållskostnader. Beslut om ny moms för badavgifter på Stadsparksbadet är en annan orsak. Då tilläggsanslag inte tilldelades i budgeten för 2023 så utlovades en bokslutsjustering vid årets slut. Annat som påverkat nämndens budget under året är, som ovan nämns, ökade priser, men har också skolans minskade köp av skolfritid och ny lag om dygnsvila.

2 Grunduppdraget

2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser

Fritids- och folkhälsonämndens prioriteringar 2023

Nämndens ambition är att stärka och vidareutveckla grunduppdraget i alla delar. Fritids- och folkhälsonämndens prioritering för 2023 har varit att öka synligheten av utbudet för att nå fler, öka trygghet och inkludering i all verksamhet, stärka samverkan med civilsamhället, och öka graden av tillit och delaktighet i organisationens interna arbete. 2023 har varit ett händelserikt år där verksamheterna inom nämndens ansvar tillgängliggjort och utvecklat fritidsutbudet för fler.

Kvalitet och utveckling

I syfte att utveckla ett mer tillitsbaserat arbetssätt, ökad delaktighet från medarbetare, ökad transparens och framförallt stärka helhetsperspektivet har aktiviteter gjorts inom ramen för förvaltningens målarbete- och tillitsresa. Detta är ett långsiktigt arbete inom vilket planerings och uppföljningsprocessen blivit tydligare. Under året har det funnits en systematik och röd tråd i planering och uppföljning genom FOF utbildning, FOF – dag, chefsträffar, planeringsdagar med förvaltningsledningen, nämndsintroduktion och budgetworkshop. Detta kan ha bidragit till ökad kännedom och helhetssyn, delaktighet i förvaltningens uppdrag och målsättningar. Årshjulet för planering och uppföljning har underlättat arbetet under året. Det har lett till en mer samlad process för förvaltningsledningens arbete med omvärldsanalys, planering och uppföljning. Samordningen mellan verksamhet, ekonomi och HR har ökat. Ett nytt arbetssätt gällande uppföljningar har introducerats vilket ger förutsättningar att stärka analysen. Detta har lett till en förvaltningsövergripande dialog utifrån uppföljningarna och en mer gemensam ansats i utvecklingen av verksamhet. Det finns fortsatt behov att utveckla arbetet och öka delaktigheten i analysen.

Under året har klustersamverkan med Kulturförvaltningen förändrats och alla medarbetare har numera sin chef i den organisation som de är anställda. Medarbetarna fortsätter att dela arbetsplats utifrån sårbarheten det innebär med små enheter med få medarbetare inom varje profession för att hjälpa och stötta varandra i både strategiska och operativa frågor. En utmaning är digitalisering och IT-relaterade arbetet, vilket skulle kunna utvecklas ytterligare i förhållande till det löpande arbetet som är av mer administrativ karaktär. Sedan augusti har nämndsekreteraren, på grund av sjukskrivning hos Kulturnämnden även ansvarat för deras nämndarbete.

Ett av förvaltningens prioriterade områden 2023 var att förbättra kommunikationen. Målet har varit att

nå ut mer med förvaltningens utbud till målgrupper, samt att utveckla förvaltningens kommunikation med tydligare organisation, rutiner, strategisk plan och ett årshjul. ”Principer för Fritids- och folkhälsoförvaltningens externa kommunikation” har tagits fram, vilket utvecklar och styr förvaltningens arbetssätt och rutiner.

En ny kommunikatör, med digital inriktning, har anställts under 2023 för att öka kvalitén på förvaltningens webbsidor och sociala medier. Det finns ett stort behov att säkerställa informationen på webssidorna samt samordna och öka den centrala kontrollen över förvaltningens konton i sociala medier; dels för att minska sårbarheten, dels för att kunna genomföra digitala kampanjer för vissa verksamheter.

Prioriterade insatser har varit att förstärka kommunikationen avseende Stadsparkbadet, lovverksamheten, Fritidsbanken, aktivitetsdagarna och skyltar i offentliga miljöer. Den riktade marknadsföringen för Stadsparkbadet har genererat fler besök under hela året. Utmaningar avseende kommunikationen är att det finns så många olika verksamheter inom nämndens uppdrag, vilka nästan alla riktar sig en bred målgrupp.

Arbetet inom Överenskommelsen har varit konstruktivt där stadens processledare arbetat nära processledaren för civilsamhället. Båda har deltagit i en uppdragsutbildning för att höja kunskapen och stärka formerna för hur dialogen och samarbetet med civilsamhället bör se ut framöver. Verksamheten behöver jobba mer med en föreningsanalys och civilsamhällets stöd framöver, i takt med att det civila samhällets organisering förändras.

Folkhälsoarbetet

Borås präglas av stora skillnader i hälsa och invånarnas livsvillkor skiljer sig åt, mellan grupper och mellan geografiska områden. Valfärdsbokslutet 2022 presenterade i juni 2023 de utmaningar som staden står inför. De sex avsnitten som Valfärdsbokslutet består av har arbetas om för att gå mer i linje med stadens arbete ”Socialt hållbart Borås”. Indikatorer har valts ut för att kunna följa effektmålen i Socialt hållbart Borås och sambandsanalyser har genomförts. Detta har gjort att analyserna har blivit bättre och att tre utmaningar för staden har kunnat identifieras. Parallellt har en statistikdatabas med jämlikhetsdata byggts upp, i syfte att öka tillgängligheten av jämlikhetsdata för tjänstepersoner och politiker och därigenom öka användbarheten av kunskapen om skillnader inom hälsa i arbetet med budget och verksamhet på förvaltningar och bolag i staden.

Utifrån kunskapen som presenteras i Valfärdsbokslutet har områdena Norrby, Hässleholmen, Hulta och Sjöbo prioriterats. En djupare analys över samtliga av dessa områden har genomförts och resulterat i ett fördjupat kunskapsunderlag för respektive område. Det som kännetecknar de tre områdena är stora socioekonomiska utmaningar och att invånarnas livsvillkor är sämre i dessa områden jämfört med Borås i stort, deltagandet i demokratiska processer är lägre och man har också lägre en grad av tillit gentemot andra medborgare samt kommunala aktörer. Folkhälsoarbetet som bedrivs på dessa områden avser bland annat stärka invånarnas känsla av delaktighet och inflytande. En utmaning består i att nå ut till invånarna, det behövs fortsatt insatser för att skapa gemensam förståelse och engagemang i arbetet.

I det lokala arbetet på Norrby har det under 2023 fortsatt varit stort fokus på att arbeta i en medskapande process med syfte att långsiktigt bygga tillit, stärka den kollektiva förmågan och förbättra livsvillkoren. Arbetet har organiserats i områdesutvecklingsmodellen: ”Tillsammans utvecklar vi Norrby” vilket är en fortsättning på metodutvecklingen för ett medskapande arbetssätt. Under 2023 etablerades arbetsgrupper där medarbetare från olika kommunala verksamheter, föreningar och boende deltagit. Arbetsgrupperna har planerat och genomfört en rad olika aktiviteter på Norrby: Bland annat Miljödagar, återkommande vuxenvandringar, jobb- och utbildningsmässor, sommarlovsaktiviteter samt informationsträffar med socialtjänsten. Även på Sjöbo har insatser gjorts i syfte att skapa aktiviteter för de boende att mötas och komma närmare varandra. Aktiviteterna ämnar även bidra till ett mer levande torg med möten mellan människor. Ett stort fokus under året har varit att vidareutveckla arbetet med delaktighet och inflytande genom att skapa förutsättningar för att ta områdesutvecklingsmodellen från Norrby till Sjöbo. Ett exempel är utställningen drömmen om Sjöbo som hade vernissage under hösten 2023. På Hässleholmen har samverkan mellan mötesplats, familjecentral, vårdcentral, folktandvården stärkts. Samarbetet har tydliggjorts genom gemensamma insatser för att tillmötesgå invånarnas behov

och hantera gemensamma utmaningar så som exempelvis tandhälsa hos barn. Utifrån trygghetsvandringen 2022 på Hässleholmen kom en synpunkt från invånare om att det fanns behov att Bodaskogen skulle utvecklas i samråd med de boende i området. Det har resulterat i att Tekniska förvaltningen tillsammans med Fritids- och folkhälsoförvaltningen kommer att samverka kring utformningen av en lekskog med ett A-Ö tema för att stimulera till språkutveckling. Det pågår även här ett arbete med att sammanväva områdesutvecklingen till Socialt hållbart Borås och målområdet boende och närmiljö. På Hässleholmen har man under många år arbetat med områdesutveckling och det finns uppbyggda strukturer för samverkan, delaktighet och inflytande. Under 2023 formades en arbetsgrupp med representanter från kommun och bostadsbolag som kommer träffas kontinuerligt i syfte att ytterligare stärka den interna samverkan i områdesutvecklingsarbetet på Hässleholmen. Arbetsgruppen kommer titta på hur befintlig kunskap kan omhändertas och hur de tillsammans kan göra annorlunda för att utveckla pågående arbete både ur kortsiktigt och långsiktigt perspektiv.

Under 2023 har det brottsförebyggande arbetet präglats av förberedelser för att kunna implementera den nya lagen om kommuners ansvar i brottsförebyggande arbete som trädde i kraft under året. En lägesbild över stadens brottslighet har tagits fram i enlighet med den nya lagen. Förvaltningens fortsatta arbete med att ta fram en handlingsplan utgår från en strävan att rätt huvudman ska ge rätt insatser på rätt sätt i rätt tid till rätt kostnad och kvalitet. Inom ramen för detta pågår utvecklingsarbete för att se över att stadens brottsförebyggande insatser är kunskapsbaserade. Borås Stad var värdstad för konferensen Råd för framtiden i mars 2023. Det var en unik möjlighet för erfarenhetsutbyte med andra kommuner, kunskapsinhämtning och inspiration för fler politiker och tjänstepersoner i Borås än vanligt. Samtidigt som staden fick visa upp sitt brottsförebyggande arbete och Borås som destination.

EST (Effektiv samordning för trygghet) har även under 2023 varit en grundbult i ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete. Med hjälp av Embrace safety har modeller för kartläggning och uppföljning av otrygghetsskapande händelser utvecklats ytterligare. Samtidigt ökar kartläggningarnas täckning genom ökat antal inrapportörer och fler geografiska områden. Förbättringar kan ses i ex. minskande antal polisanmälda brott och ökad tillit på flera områden. Samtidigt som andra områden ger en bild av ökad otrygghet och begränsningar av livskvaliteten.

För att möta de utmaningar som CAN-undersökningen visar, bland annat att ungas attityder till narkotika blir mer liberala, behövs en gemensam riktning i vårt främjande och förebyggande arbete med barn och unga, vilket ANDTS-coachutbildningarna som genomförts syftar till. Samverkan mellan det ANDTS-förebyggande arbetet, det brotts- och våldsförebyggande arbetet och föräldraskapsstödet har under året intensifierats genom gemensamma informationsinsatser och satsningar på respektive webbsidor för att nå ut med information till vårdnadshavare. Arbetet kommer fortgå under kommande år. Samordning av kritiska datum är fortsatt en av de prioriterade insatser som också tar mycket tid i anspråk. Samordningen är utmanande då det är svårt att få fler aktörer att ta ansvar i samband med vuxenvandringar, då uppdraget genomförs främst på kvälls- och nattetid.

I juni 2023 kom beslut om statligt bidrag för förstärkt föräldraskapsstöd. Totalt fick Borås Stad ta del av 4,4 miljoner, varav drygt 3 miljoner var dedikerade att användas för föräldrar med barn i riskzon och drygt 1 miljon avsåg det mer förebyggande arbetet. De statliga medlen har bidragit till att ytterligare insatser kunnat genomföras, bland annat utbildningar i olika föräldrakursmetoder, kartläggnings- och utredningsarbete, föreläsningar samt kommunikationsmaterial. Under året har en ny websida lanserats, vilken ger en samlad bild av det stöd kommunen och andra organisationer erbjuder.

Det suicidpreventiva arbetet har präglats av aktiviteterna i den antagna lokala handlingsplanen för suicidprevention. Dessa aktiviteter innefattar bland annat MHFA kurser, suicidpreventionsdagen och psykiatrins dagar. Dessa aktiviteter syftar till att öka kunskapen om suicid samt minska stigma som omgärdar ämnet. Detta gäller både inom den egna organisationen samt i allmänheten i stort. Detta är ett långsiktigt arbete som samordnas av nämnden men förutsätter en aktiv samverkan inom staden och med berörda verksamheter inom Västra Götalandsregionen. MHFA- utbildningarna och aktiviteterna har fallit väl ut och under året har ett engagemang funnits hos samverkansparter vilket har underlättat arbetet. En utmaning som har blivit tydligare under året är svårigheten att nå ut till tänkta målgrupper.

Badverksamhet

Badverksamheten har haft ett positivt år under förutsättningarna för 2023. Nämndens prioriteringar har badverksamheten valt att arbeta med på följande sätt.

Under 2023 genomförde Stadsparksbadet två större kampanjer för att öka intresset bland barnfamiljer att besöka Stadsparksbadet. Badverksamheten genomförde även en vinterkampanj för alla simhallar med erbjudande om att köpa klipp- och årskort. Ett arbete har gjorts under 2023 för att skapa en mer professionell kommunikation för alla baden. Det handlar om kommunikationssystem, rutiner och riktlinjer. Badverksamheten har därför tagit fram nya logotyper för alla simhallar. De utgör en del av en ny grafisk manual, som beskriver hur simhallarna ska kommunicera i text och bild i olika kanaler. Badverksamheten har även byggt upp en bildbank med professionella bilder, som kan användas i marknadsföring.

Även simhallarnas sociala medier har samordnats och dessa används numera till att genomföra sponsrade kampanjer. Simhallarnas digitala skärmar har också bytts ut och innehållet på skärmarna har uppdaterats och utvecklats för att skapa intresse inne i simhallarna för olika aktiviteter.

En attitydundersökning har genomförts under hösten. Undersökningen visar bland annat att Boråsaren badar i genomsnitt lite mer än vad befolkningen i övriga Sverige gör. Den visar också att det är närheten till ett badhus som är avgörande för hur mycket man badar.

Gästerna upplever att de är trygga i simhallar, otryggheten som upplevs är främst i omklädningsrum och duschrum. Trenden i Borås och i hela Sverige visar att gäster efterfrågar större möjligheter att byta om och duscha mer avskilt. Attitydundersökningen i sin helhet går att läsa i den kommande Badutredningen.

Det kan tyckas vara ett angenämt problem att ha, men undervisningsbassängerna i Sandaredsbadet och Borås Simarena har nått sin maximala kapacitet för besökare. Reningsverken för dessa bassänger klarar inte av att hantera en större belastning. Det gäller även bubblpoolerna på Stadsparksbadet.

Badanläggningarna i Borås ska vara trygga och säkra badanläggningar. För att uppnå detta arbetar varje anläggning enligt Konsumentverkets Vägledning för badanläggningar. Vägledningen är ett hjälpmedel för badanläggningar att uppfylla produktsäkerhetslagens krav. Här ingår att göra riskanalyser av anläggningen. Riskanalysen ska leda till att nödvändiga åtgärder vidtas för att ta bort eller minimera befintliga risker, lämpliga och anpassade rutiner och instruktioner skapas och förankras hos personalen, personalen ska regelbundet få anpassad utbildning och träning. Kravet för personalen i Borås är att de ska genomföra minst sju livräddningsprov under året. Utöver riskanalysen så har följande skriftliga säkerhetsdokument uppdaterats, Rutin för övervakning av badgäster, Rutin för hur incidenter och olyckor ska dokumenteras och följas upp, Larm- och räddningsrutiner, Krishanteringsplan - som ett stöd för att agera efter allvarliga olyckor och kriser.

Arbetet har fortsatt men den nya simskoleplanen tillsammans med Grundskoleförvaltningen. Under novemberlovet bedrevs det lovskola för de elever i årskurs sex som behövde extra simträning. Först efter läsårets slut i juni 2024 finns ett nytt resultat för att följa upp om de nya satsningarna ger resultat. Under året har simskoleplanen för årskurs 7-9 kunnat starta igång. För att säkerställa anpassningen till skolornas årliga idrottsplan måste vissa justeringar göras. Detta kommer att vara ett löpande arbete under 2024.

Vattensäkerhetsgruppen, som skapades efter certifieringen som En Vattensäker Kommun, har haft två möten under 2023 som planerat. I gruppen ingår flera förvaltningar, bolag samt SÄRF. Här fortsätter arbetet med de förbättringsförslag som omnämndes vid certifieringen.

Främst är det säkerheten utmed Viskan som rinner genom centrum, skyltning vid våra kommunala badplatser. För badverksamhetens del så är det fokus på arbetet med skolsimskolorna och att öka simkunnigheten även hos den vuxna befolkningen som inte är simkunniga.

Sedan 2018 har Simklubben Elfsborg arbetat aktivt för att etablera en utbyggnation av Borås Simarena. Simklubben har gått in med stor entusiasm, lagt ner mycket engagemang och många ideella arbetstimmar på projektet under dessa år. Simklubben Elfsborg och Simklubben Elfsborgs bolag SKE

arena AB vill bygga en ny badanläggning i anslutning till Borås Simarena och Alidebergsbadet. Anläggningen skulle, enligt simklubben Elfsborg, bli unik för Sverige och erbjuda de bästa förutsättningar för folkhälsa genom rehab-, motions-, tränings- och tävlingsverksamhet inom simidrott och andra sporter med vattenanknytning.

I det ekonomiska läge Borås Stad befinner sig i på grund av omvärldsläget; inflation, höjda räntor och ökade kostnader bedömer inte Fritids- och folkhälsonämnden det möjligt att låta bygga ut Borås Simarena som möjligt i närtid. Det är en stor investering som driver årliga kostnader för staden som inte bedöms finnas även om satsningen är positiv. Bedömningen görs utifrån en helhet då nämndens kostnader kommande år bedöms öka stort. Simklubben Elfsborgs bolag har sedan 2018 tagit kostnader för planerad utbyggnation av Borås Simarena. Denna kostnad skulle landa i byggprojektet för bolaget. Då bolaget inte kommer att bygga, har Fritids- och folkhälsonämnden betalat en kompensation för dessa kostnader under 2023 till en summa av 320 886 kr. Vilket ytterligare påverkar badverksamhetens budget negativt.

Här återstår nu att se hur badverksamheten kan tillgodose andra möjligheter för Simklubben Elfsborgs utveckling på befintlig Borås Simarena och övriga simhallar. Det är ett arbete som kommer att fortgå under 2024.

Även under 2023 har en samverkan skett med Simklubben Elfsborg och Borås Simarena om driften av Alidebergsbadet. Ett avtal beskriver fördelningen av arbetsuppgifter och ansvar.

Simklubben Elfsborg hyr även Borås Simarena lördagar och söndagar de tider när allmänheten inte har tillgång till arenan, detta då utan att badverksamhetens personal finns på plats. Det är samma förutsättningar som Simklubben 1970 har i Sandared måndagar, lördagar och söndagar.

Under året har badverksamheten fortsatt ta emot ett flertal praktikanter, lärlingar, APL-elever och personer som står långt ifrån skolgång eller arbetsliv. Under sommaren hade även ett antal feriearbetare sin sommaranställning inom badverksamhetens ansvarsområden.

Det är av största vikt att personalen känner sig delaktiga i arbetet med både verksamhetens- och de individuella målen för året. För att säkerställa detta så får varje medarbetare vara med och arbeta fram verksamhetens- och de individuella målen utifrån nämndens riktning. Här får varje medarbetare ett dokument där det går att följa förvaltningens ambitioner utifrån fokusområden, till badverksamhetens mål, till enhetens mål och sist men absolut inte minst den enskilde medarbetarens mål.

För att säkerställa kompetensnivån hos de badvärdar som arbetar på stadens bad har en medarbetare utbildats till yrkesbedömare. Behovet av kompetensförsörjning är stort inom svenska bad- och idrottsanläggningar. En yrkesbedömare stödjer lärande och validering av personers kunskaper och färdigheter på arbetsplatsen.

Yrkesbedömare kan underlätta vid rekrytering och introduktion av nya medarbetare, kan stödja kompetensförsörjningen hos befintlig personal samt underlätta samverkan med olika arbetsmarknads- och utbildningsaktörer.

För att stärka samverkan mellan de olika badenheterna har det gjorts ett omtag i de olika arbetsgrupperna som finns. I dessa arbetsgrupper finns en medarbetare representerade från varje bad. Det som gjorts i år är att identifiera vilka arbetsgrupper som behöver finnas och vilka som ska ingå i dessa grupper. Nu aktiva arbetsgrupper är kassagrupper, simskolegruppen, SIV gruppen (service i världsklass), städ- och kemgruppen, vattenträningsgruppen, HLR instruktörsgruppen, sociala medier och webbskribenter.

Mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet

Idag finns det fem enheter som benämns mötesplatser: Norrbyhuset, Hässlehuset, Hultahuset, Mötesplats Sjöbo och Mötesplats Kristineberg. Mötesplatserna är generationsövergripande hus i samverkan med andra förvaltningar och civilsamhället. Utöver detta finns även mötesplatser som Träffpunkt Simonsland, Kypegården och Fritidsbanken.

På mötesplatserna märks en ökning i besöksantal. Medborgarservice, språkcafé och andra aktiviteter som främjar social samvaro är efterfrågade av invånarna vilket märks på besöksantalet. Allt eftersom verksamheterna har etablerat sig i bostadsområden ökar besökssiffrorna succesivt. I tider då få

offentliga aktörer finns kvar i bostadsområden fyller mötesplatserna en viktig funktion i mötet mellan invånare och offentlig verksamhet. Detta arbete kräver kontinuitet och långsiktighet. Mötesplatserna har prioriterat aktiviteter som Jobbmässor, Norrbyfesten, Förebildsgala och Kulturfest som genomförts i samverkan med olika lokala aktörer. Dessa har mottagits positivt av invånare och bidrar till ett ökat engagemang men i förlängning också till ett mer socialt hållbart samhälle.

Mötesplatsernas roll som plattform i utvecklingen mot ett socialt hållbart Borås kan stärkas och utvecklas ytterligare. För detta krävs ett ökat engagemang från andra aktörer men också en förstärkt ekonomisk förutsättning. Mötesplatserna som plattform i bostadsområdet och det främjande arbetssättet för en bred målgrupp behöver synliggöras för fler aktörer. En långsiktigt hållbar samverkan behöver etableras. En positiv utveckling i denna riktning märks genom socialrådgivare och kulturpedagoger på Norrby och Hässleholmen. Detta är positivt för invånare men också utmanande då olika logiker möts i tolkningen av uppdraget. Borås Stad vill genom ett rättighetsbaserat arbetssätt utgå från att invånare har rätt till information och offentlig service. Mötesplatserna är ett verktyg för att nå invånare vilket blev extra tydligt under pandemin.

Utmaningar under året har varit de lokalmässiga förutsättningarna på Kristineberg och Sjöbo vilket har påverkat verksamhetens utformning. På Sjöbo pågår förberedelser för invigning av Sjöbohuset under 2024 där också ett samarbete med föreningsalliansen på Sjöbo blir en viktig faktor. Detta kommer ge ökade förutsättningar för civilsamhället när det gäller tillgång till lokaler för olika aktiviteter.

På Träffpunkt Simonsland märks en fortsatt ökning av besök. Insatser har gjorts för att synliggöra det egna och föreningarnas stora utbud av aktiviteter genom ett magasin vilket har bidragit positivt. Samverkan med föreningslivet i huset är väl etablerad vilket ger en möjlighet för fler föreningar att nyttja husets resurser. Arbetet med frivilligverksamhet är ytterligare ett sätt att stärka civilsamhället. Att fortsätta skapa förutsättningarna för frivilliga insatser fyller en viktig funktion idag och framåt både när det gäller att bryta ensamhet och isolering men det är också ett sätt att öka engagemang och delaktighet.

En annan viktig mötesplats för invånarna är Kypegården som en stadsnära plats för motion, rekreation och social samvaro. Med generösa öppettider och tillgänglighet syns en kraftig ökning av besök under året. Förvaltningen har satsat på att hålla en god service och nå fler invånare genom extra insatser för att skapa en trevlig och välkomnande atmosfär. Detta har resulterat i ca 10 000 fler besök vilket ger en 35 % ökning. Bedömningen är att det är nya målgrupper som har hittat till Kypegården vilket är positivt i relation till nämndens prioritering att nå fler invånare.

Nämnden har satsat på Fritidsbanken som ett sätt att synliggöra och tillgänglig göra rörelse och motion för fler invånare. Arbetet är en folkhälsoinsats och ett aktivt miljöarbete för staden med fokus på tillgänglighet till utrustning och på återvinning. Under året har kommunikationsinsatser gjorts för att synliggöra den nya verksamheten vilket har gjort att invånare har hittat till Fritidsbanken. Verksamheten har fått en mycket positiv start vilket märks genom ca 3500 artiklar inlagda för utlån och att ca 3000 lån gjort av 632 låntagare. Populärast att låna har varit hockeyskridskor. Verksamheten invigdes i lokaler på Damkullevägen i september, lokalerna är dock inte långsiktigt hållbara vilket innebär att en flytt till Borås Arena kommer ske under 2024.

Under året har det funnits tio kommunalt drivna öppna ungdomsverksamheter/fritidsgårdar belägna på Hässleholmen, Hulta, Norrby, Kristineberg, Sjöbo, Brämhult, Viskafors, Fristad, Dalsjöfors och Sandared. Nämnden har också lämnat bidrag till föreningar/organisationer som bedriver Öppen ungdomsverksamhet i olika omfattning. Dessa är Mariedals IK, Kulturföreningen Tåget, Svenska Kyrkan/Gustav Adolfs församling, Byttorps IF och RF SISU (Riksidrottsförbundet och Idrottens Studieförbund). Organiserad samverkan har också skett med Borås Fältrittklubb och Svenska Kyrkan/Företagarföreningen/Scouterna i Dalsjöfors.

Basen och en viktig del för den öppna ungdomsverksamheten är oftast fritidsgården, men verksamhet utanför fritidsgårdens fyra väggar blir allt vanligare. Exempel på verksamhet som genomförs under året och som inte är knuten till en specifik enhet är olika ungdomsledarutbildningar och den verksamhet som genomförts under sommaren. Samverkan med andra förvaltningar och civilsamhället är en förutsättning för att nå ut till en bred målgrupp.

Öppen ungdomsverksamhets huvudmålgrupp är unga i åldern 10- 18 år. Under året har de kommunalt drivna verksamheterna haft ca 85 000 besök vilket är en ökning med ca 5 000 besök jämfört med tidigare år. Många av besökarna är återkommande, 40 % av besökarna är i åldersgruppen 13-15 år, 34 % 10-12 år och 26 % 16-19 år. Traditionellt sett har högstadieåldern varit prioriterad, samhällsutvecklingen pekar på vikten av meningsfull fritid även för yngre ungdomar vilket gör att verksamheterna också har ökat sitt fokus mot mellanstadieåldern. Den årliga brukarundersökningen har besvarats av över 1000 unika besökare. Undersökningen visar att 91 % anser att verksamheten ligger högt gällande trygghet och bemötande. Öppen ungdomsverksamhet ska bidra till ungas delaktighet och inflytande, brukarundersökningen visar att 68 % känner sig delaktiga i planering och genomförande av verksamhet vilket är en ökning från tidigare år. Brukarundersökningen visar att öppen ungdomsverksamhet i Borås ligger över landets medelvärdesindex gällande dessa områden. Bedömningen utifrån brukarundersökningen är att besökarna i stort är nöjda med verksamhet och utbud. Resultatet återkopplas per enhet till besökarna som ett led i arbetet med att involvera unga i utvecklingen av verksamheten.

Sedan många år finns ett väl utvecklat samarbete mellan grundskolorna och fritidsgårdsverksamheten i Borås Stad som innebär att fritidsledare delar av dagen har sitt arbete förlagt till skolan. Uppdraget i skolan utgår oftast från trygghetsskapande arbete som exempelvis rastverksamhet, värderingsövningar, demokratiarbete och lägerverksamhet. Det finns stora fördelar med samverkan mellan skola och fritid både för unga och ur ett stadenövergripande perspektiv. Det innebär fler vuxna i skolan där fritidsledarna kan bidra till en helhetssyn på ungdomarnas liv, då de träffar dessa både i skolan och på fritiden. För unga innebär detta fler trygga vuxna kontakter i sin vardag som kan lotsa vidare in i meningsfulla fritidsaktiviteter. Ytterligare en aspekt är att fritidsledare är en yrkeskategori som tillför specialkompetens och som i dagsläget Borås Stad har haft möjlighet att rekrytera. Skolans fortsatta köp av tjänster ger också förutsättningar för nivån på öppethållandet på kvällstid. Trenden sedan facknämndernas införande har varit ett minskat köp från Grundskoleförvaltningen av fritidsledartimmar. Minskning har fortsatt under 2023 och hamnade under hösten på 3,05 årsarbetare för hela kommunen. Den totala samverkan runt fritidsledartjänster i skolan har sedan omorganisationen 2017 inneburit en minskning med 9,6 årsarbetare vilket har lett till tre stängda fritidsgårdar. Beställningarna från Grundskoleförvaltningen har också löpande förändrats under åren vilket har gett svårigheter avseende personalplanering. För unga har denna utveckling påverkat möjligheten att på skoltid möta fritidsledare som är väl förankrade i den Öppen ungdomsverksamhet. Den samverkan som varit med Grundskoleförvaltningen avseende "skola som arena" på Sjöbo ses som mycket positivt.

Under året har förvaltningen prioriterat att synliggöra det samlade utbudet kring lovaktiviteter genom en gemensam digital lovkalendar. Detta har ökat synligheten av det totala utbudet för invånare. Lovverksamheten är väletablerad och välbesökt, det pågår en kontinuerlig utveckling av verksamheten exempelvis genom aktiviteter som familjesor, aktiviteter av unga för unga med mera. Under sommarlovet ger ungdomsverksamheten över hundra ferieungdomar möjlighet att under handledning arbeta i och vara en del av sommarverksamheten för yngre barn i åldern 7-10 år.

För att nå fler unga arbetar verksamheten också med bland annat ungdomsledarutbildningar, projektkontor, internationella ungdomsutbyten och volontärverksamhet.

Projektkontor är en verksamhet som uppmuntrar till aktiviteter som bygger på ungas aktiva engagemang och ansvarstagande. Projektkontor finns rent fysiskt på Norrbyhuset och är till för unga mellan 16-25 år. Under 2023 har Projektkontor haft 716 besök på 39 tillfällen. Könsfördelningen på totalt antal besökare var 44,1 procent tjejer och 55,9 procent killar. Majoriteten av besökarna har varit mellan 16 och 19 år (73,3 procent). Det besökarna har genererat är 106,5 timmar ungdomsproducerad tid.

Hos Projektkontor har besökarna coachats i att skriva CV, personliga brev, söka jobb, utbildningar samt har fått coachande samtal och information om volontärsprojekt med mera. Våldspreventiva metoden så som en Kortlek fri från våld har använts och möjlighet att boka besök har erbjudits. Under året har Projektkontor spridit information om sin verksamhet på jobb- och utbildningsmässor på Hässlehuset och Norrbyhuset samt hållit i en CV-workshop för en grupp unga besökare på

Norrbyhuset.

Under 2023 har förvaltningen fortsatt med ett systematiskt internationellt arbete. Detta har resulterat i mottagandet av nio nya internationella volontärer på mötesplatser och inom den öppna ungdomsverksamheten. Under året har det skickats in en ansökan om ackreditering (Quality Label) inom Erasmus+. I väntan på svar har det påbörjats ett arbete kring planerade ungdomsutbyten inför sommaren 2024, samt partnerskap inom korttids volontärsprojekt.

Fyra svenska volontärer har skickats på olika volontärsprojekt i Frankrike, Belgien och Malta. På initiativ av en tidigare ung kommunutvecklare planerades och genomfördes ett ungdomsutbyte i Polen under sommaren 2023, i utbytet ingick en grupp unga från Borås, samt unga från Polen, Ukraina, Spanien och Grekland. Temat för ungdomsutbytet handlade om hur man förhindrar extremism. Inför utbytet deltog 2 personal från Mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet i en workshop i Polen kring "EU värderingar och solidaritet". Det internationella arbetet presenterades under ett seminarium på KEKS konferensen med temat "good practices".

Eurodesk Borås har under 2023 deltagit i nätverksträffar och planerar aktiviteter inför EU-valet 2024. Ett av årets projekt (Norrbyhuset) utsågs till det bästa projekt enligt Tjeckiska Eurodesk och fick pris.

Förenings- och anläggningsverksamhet

Året har präglats av normaliseringen efter pandemin, där boråsarna exempelvis fått uppleva atmosfären på ett utsålt Borås Arena. Det ekonomiska läget har samtidigt utmanat föreningslivet med dyrare omkostnader, lägre sponsorintäkter, med mera. Nämndens krishantering under vinterns elpriskris, med ekonomiskt stöd till föreningar med rörligt elavtal bidrog till ett år med i stort sett bibehållet idrotts- och föreningsutbud.

Borås har ett imponerande utbud av idrotts- och friluftsanläggningar, ett utbud som ständigt förbättras med exempelvis pågående byggnation av nya ishallen. Likt övriga Sverige så ökar kostnadskurvan för anläggningar och utvecklingskurvan är tyvärr inte densamma för mängden ökad aktivitet. I kombination med en tuffare ekonomisk framtid har det lett till en ökad försiktighet i investeringar och ökade krav på samordningsvinster. Ett antal större investeringsutredningar har efter föreningsinitiativ hanterats med skyttecenter, ridhus, Borås Arena, evenemangssishall, bandyhall, skidstadion, Ryda IP, med flera.

Pågående arbete med strategidokument, innehållandes inventering av idrottsutbud och nyttjandegrad underlättar samverkans- och beslutsprocesser. Inom ramen för investeringsbudgeten har Brämhult IP bytt konstgräs på niomannaplanen och fått en komplett och belyst konstgräsplan på 11-mannaplanen. Trygghetsåtgärder har anskaffats med allt i från skyltning, belysning på Boda aktivitetsplats och fler hjärtstartare på några anläggningar. Upphandlingen av planbelysningsbytet på Ryavallen blev försenat och arbetet genomförs i februari 2024. Vinnande anbud blev betydligt lägre än budget och det förklaras delvis av att det inte behövs byta master. Arbetet med den nya konstgräsplanen i Kronängsparken har hindrats av en omfattande marksanering, ny prognos är att planen färdigställs i vår. Allmänhet och föreningar på Norrby har uppvisat ett imponerande tålamod över situationen, enklare kompenserings har genomförts med öppettider i Almåshallen, m fl. I samråd med Lokalförvaltningsförvaltningen och föreningslivet så sköts renoveringen och tillgänglighetsanpassningen av Boråshallen fram till 2024. Vinsten med det blev att tajmingen mot byggmarknaden resulterade i fler anbud och lägre anbudssummor, samt att detaljplaneringen kvalitetssäkrades bättre med föreningarna. Planerade byggprojektet med nya omklädningsrum, förråd och kansli i Kronängsparken har tillfälligt pausats i syfte att utvärdera alternativa lösningar i befintliga lokaler. I början på året flyttades uthyrningsenheten för idrottsutrustning, så kallat IP-skogen från en byggnad där rättscenter nu byggs. Verksamheten flyttades till Ålandsgatan med snabb anpassning av lokaler, utan störning för föreningslivet.

Kransmossen växer fram som ett bredare idrotts- och friluftsområde med investeringar i mountainbikeleder och nya ytor för spontanidrott. De nybyggda lederna var basen för sommarens mtb-SM och fler leder för både barn och elit växer fortsatt fram. Tre nya vandringsleder har märkts upp från Sjöbovallen, varav en rundar Viskan vid bron vid Ryda IP. Tremilaleden har förstärkts med fler vindskydd och infoskyltar, fler grillplatser och bänkar har samtidigt byggts vid banvallen och runt Kolbränningen. Samarbetsprojekt har startats på initiativ av Hestra IF kring deras förslag att göra fler

längre vandringsleder i Borås. Digitalisering av friluftsguiden med ett flertal uppdateringar i väntan på beslut om nyttgåva av den tryckta katalogen. Ett flertal kartor med beskrivningar har tagits fram till stadens nya grönområdesplan.

Försommaren påminde om torkan 2018, men vädret vände och badsäsongen regnade nästan bort. En positiv uppmärksamhet var att ett av de första Boråsförslagen ledde till invigning av snorkelled i Almenäs. Utökningen av Byttorps badplats, inklusive badflotte i Kolbränningen blev klar och planering pågår inom ramen för badplatsutredningen med eventuellt ny badplats i Bosnäs. Arbeta med att förbättra skyltning på badplatser och friluftsanläggningar har startats. Utökningen av parkeringen vid Viaredssjön och Sandareds badplats har under året hindrats av överklagande. Samverkan pågår för att få till fler parkeringar vid Sjömarkenbadet i samband med förskolebyggnationen. Fler näridrottsplatser efterfrågas i olika Boråsförslag, samt i möte med föreningar. Nytt utegym invigdes på Kronängs IP intill Gässlösaspåret, samverkansprojekt pågår med utegym i Fristads nya park. Möjligheten att ta tillvara återvunna konstgräsplaner och rulla ut dem på kvarter- och skolplaner resulterade i en uppskattad plan bakom Almässkolan, samverkan pågår med Tekniska- och Lokalförsörjningsförvaltningen för att lösa fler behov. Under 2024 kommer tre fullstora planer byta gräs, inklusive Borås Arena AB byte på arenan.

Evenemangstrategi och tillhörande genomförandeprocesser har fått ett ökat fokus från verksamheten tillsammans med Borås TME. Till skillnad mot tidigare tidsbegränsade, externa projektledare för större evenemang som SM-veckan så har interna evenemangs- samordnartjänsten utökats till heltid. Ett flertal större och framgångsrika evenemang har genomförts med exempelvis europeiska ungdomslandskamper i fotboll, Europatour i discgolf på Ymer, SM i mountainbike på Kransmossen, SM i hoppning i Borås ridhus. Andra stora årliga evenemang har varit Linnemarschen, O-event, Grand Prix Borås ridhus, boxning med Golden girl. Nedräkningen inför vinter-SM 2025 pågår och samarbetet har breddats med fler aktörer. Ambitionen är att SM-veckan kan bli en möjlighet till engagemang i civilsamhället och på så vis maximera effekten av evenemangen. De stora förbunden uppvaktar om fortsatta evenemangsuppdrag och ishockeyförbundet ser fram emot att Borås ishall anpassas för att klara elitkraven på säkerhet och logistik.

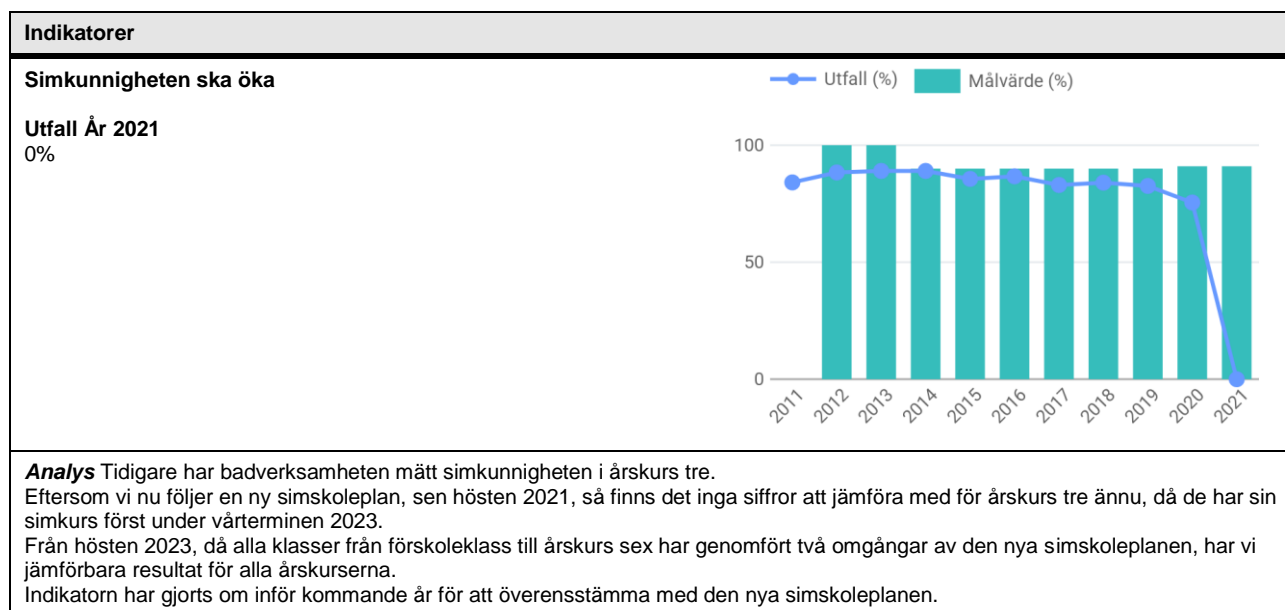
När det gäller föreningsstöd har analyser och beslut i nämnden med årliga mindre revideringar av bidragsreglementet, samt taxor och avgifter genomförts. Ett fokus är att fortsatt balansera upp skillnader i de ekonomiska förutsättningarna mellan föreningar som äger sina egna anläggningar och de som i huvudsak hyr timme för timme på subventionerade anläggningar. Inom ramen för detta gav nämnden föreningsbidrag till motorstadion för fiberdragning. Nya föreningar har startats med allt i från fokus på flickfotboll till bredare idrottsförening på ett geografiskt avgränsat område, stöd har getts med rådgivning, samordning och handläggning. Nytt reglemente har tagits fram för bokningsprinciper på anläggningarna. Uppdraget med kontrollansvar och stöd till föreningslotteri har startats under året. Samverkan har stärkts kring den allmänna risken för välfärdsbrott, där verksamhetens kunskap efterfrågats nationellt om bidragshantering. Multiidrotts- och friluftsanläggningar kräver mer samordning och jämkning mellan olika hyresgäster och besöksgrupper, under året har det varit en än mer positiv utveckling på de platser som i gemensamt visionsarbete prioriterats. Lokalfrågor med anpassningsönskemål eller renodlade flyttbehov har hanterats, ett särskilt fokus på sociala föreningar med extern hyra och lokalbidrag av nämnden. En målsättning för året har varit att få fler föreningar att dra nytta av varandra på Träffpunkt Simonsland eller att flytta ihop på andra anläggningar som exempelvis Mariedalsstugan.

Inom ramen för tydligare stöd och kontroll har nya avtalsmallar tagits fram, arbetet har utförts i samarbete med andra förvaltningar. Analys av avtal har lett till att några har omförhandlats och justerats. Omfattningen på avtal är främst idéburet offentligt partnerskap (IOP), föreningsskötsel, nyttjanderättsavtal och hyresavtal. Förbättrad rutin med fler avtalsuppföljningsmöten har genomförts med ömsesidig uppskattning. Ökad intern och extern delaktighet har prioriterats i verksamhetens processer. Det har exempelvis resulterat i en bredare investeringsbudgetprocess, process med Boråsförslag som ytterligare en demokratimöjlighet för invånare, samt att samverkan kring vissa civilsamhällesfrågor sker via ett bredare fritidsråd.

Det ekonomiska läget har lett till reviderat avtal med Servicekontoret och minskad servicenivå av vaktmästare i idrottshallar. Personalminskningen har lett till en lägre flexibilitet att ställa upp med resurser på kort varsel. Åtgärder för att balansera servicenivån har varit att bygga ut och förlita mer på passagekort till både dörrar och utrustning, samt att ställa högre krav på hyresgästerna. Standarden har under hösten därmed blivit på samma nivå i Borås som i serviceorterna. Förlitandet på teknik och större hyresgästansvar har inte skett utan missöden, men de var få mot slutet på året.

Personalgruppen har minskat i samband med pensionsavgångar och liknande, inriktningen är att organisera sig i parvisa enheter. En minskad personalgrupp balanseras delvis av ökad digitalisering av handläggningsärenden, samtidigt blir gruppen mer sårbar och tappar flexibilitet för samverkansmöten, med mera. Lundbypark som grupp har under året stabiliserats med bättre förutsättningar för Arbetslivsförvaltningen att möta anställningsbehoven. Gruppen utför förtjänstfullt servicearbete i skatehallen, Lundbyhallen, Kransmossen och på badplatser. Ansvarskänslan och närvaron ledde till att enheten snabbt kunde släcka en anlagd brand i Lundbyhallen. Kopplat till säkerhet så höjdes nationella risken för terrordåd till nivå 4. Föreningar som arrangörer har tagit ett ökat ansvar, där de exempelvis fått hantera nya rutiner med väskförbud. Sammanfattningsvis ett bra år i ett nytt omvärldsmässigt normalläge att förhålla sig till.

2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget

2.2.1 Nämnd

Uppdrag	Status År 2023	Kommentar/Analys
Fritids- och folkhälsonämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra en analys och plan för utveckling av badverksamheten.	 Delvis genomfört	Badutredningsuppdraget pågår och innehåll har förankrats med presidiet. Målet med utredningen är att: - Visa badverksamheten ur ett historiskt perspektiv. - Ge en nulägesbeskrivning av verksamheten, dess förutsättningar och utmaningar. - Jämföra med andra bad och analysera verksamheten utifrån trender och framtida utmaningar. Badutredning är tänkt att fungera som ett underlag för kommande utveckling av badverksamheten. Det pågår ett arbete med att samla in fakta och kunskap. Förvaltningens bedömning är att uppdraget kan slutföras och redovisas till nämnden under tertial 1 2024.
Fritids- och folkhälsonämnden ger förvaltningen i uppdrag att utvidga arbetet med att ta emot personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.	 Delvis genomfört	Inom förvaltningen finns ett pågående arbete med att ta emot personer som står långt utanför arbetsmarknaden inom flera verksamheter. Arbetet är påbörjat genom att undersöka nuvarande förutsättningar och få en samlad bild över arbetet. För att stärka förutsättningarna för arbetet behövs en förvaltningsövergripande ansats i arbetet. Förvaltningen har identifierat ett behov av att hitta en form för arbetet och vill inkludera detta i den pågående organisationsöversynen.

2.3 Verksamhetsmätt

2.3.1 Öppen ungdomsverksamhet- fritidsgårdsverksamhet

2.3.1.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Öppethållande timmar per vecka, fritidsgård	295	295	315	295
Öppethållande dagar per vecka	6	6	6	6
Andel besökare som är flickor/kvinnor	38%	39%	50%	39%

2.3.2 Badenheten

2.3.2.1 Besökare

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal besökare Stadsparksbadet	82 599	170 122	240 000	202 283
Antal besökare Borås Simarena	70 370	129 681	170 000	135 163
Antal besökare Sandaredsbadet	42 277	51 078	65 000	55 511
Antal besökare Dalsjöbadet	24 781	33 213	38 000	36 792
Antal besökare Alidebergsbadet	24 673	29 916	30 000	18 907

2.3.3 Föreningsenheten

2.3.3.1 Ungdomsföreningar

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Bidragsberättigat medlemskap	18 073	17 921	21 000	20 126
Bidragsberättigat föreningar	167	158	150	129
Antalet aktiviteter	57 250	64 576	64 000	67 648
Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	41%	41%	41%	40%
Andel unika deltagare som är pojkar/män	59%	59%	59%	60%
Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	55%	43%	50%	53%

2.3.3.2 Etniska föreningar

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Bidragsberättigat medlemskap	3 739	3 880	4 100	3 952
Antalet aktiviteter	2 000	1 929	2 500	2 496
Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	45%	51%	50%	52%
Andel unika deltagare som är pojkar/män	55%	49%	50%	84%
Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	20%	22%	25%	27%

2.3.3.3 Föreningar vars medlemmar har någon form av funktionsnedsättning

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Bidragsberättigat medlemskap	3 498	3 102	3 800	3 321
Antal aktiviteter	400	1 216	2 400	1 774
Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	61%	64%	60%	65%
Andel unika deltagare som är pojkar/män	39%	36%	40%	35%
Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	20%	25%	20%	21%

2.3.3.4 Pensionärsföreningar

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Bidragsberättigade medlemskap	8 300	7 658	8 500	7 951
Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	64%	69%	60%	69%
Andel unika deltagare som är pojkar/män	36%	31%	40%	31%
Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	10%	12,5%	20%	14%

2.3.3.5 Överenskommelsen

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal anslutna föreningar/organisationer	87	90	90	93

2.3.4 Mötesplatser

2.3.4.1 Mötesplatser

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Öppethållande timmar per vecka, mötesplatser	185	185	200	201
Öppethållande dagar per vecka	6	5	5	5
Andel besökare som är flickor/kvinnor	52%	52%	50%	51%

2.4 Jämställdhetsperspektivet

Jämställdhetsintegrering är ett sätt att lyfta in jämställdhetsfrågan i det övergripande och dagliga arbetet i verksamheterna. Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag utifrån reglementet handlar om att bidra till jämlik hälsa och meningsfull fritid för alla invånare. Jämställdhetsperspektivet är ett område som därför genomsyrar Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag. I förvaltningen pågår ett kontinuerligt arbete med att öka kunskapen och förståelsen för uppdraget utifrån ett invånarperspektiv. I detta arbete ingår att använda, utveckla och pröva verktyg som stödjer förvaltningen i ett rättighetsbaserat arbetssätt. Några exempel på arbete under året;

Under året har ett nytt Valfärdsbokslut presenterats vilket synliggör skillnader i hälsa och identifierar områden eller grupper där insatser behövs. I det senaste Valfärdsbokslutet lyfts kvinnor fram som en särskilt utsatt grupp i stort. Särskilt utsatta är kvinnor med låg utbildning och ensamstående kvinnor med barn. Det är en viktig kunskap att beakta i samband med förvaltningens prioriteringar. Kunskapen i Valfärdsbokslutet har gjorts tillgänglig digitalt genom en statistikdatabas i beslutsstödet Power BI. Detta kommer underlätta analysen och göra kunskapsunderlaget mer användbart i prioriteringar och beslutsunderlag.

Våldsprevention är arbetssätt som handlar om att förhindra att våld uppstår eller upprepas.

Förvaltningen arbetar aktivt med trygghetsskapande metoder och universell våldsprevention. Medarbetare utbildas löpande och inom mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet arbetar man systematiskt med rutiner för att främja trygghet. Arbetet bedöms ha en positiv effekt på besöksstatistik och könsfördelning bland besökare. Ett långsiktigt och systematiskt arbete med våldsprevention har bidragit till att verksamheten upplevs tryggare och lockar fler tjejer än tidigare. Fördelningen av besökarna är relativt jämn. Medarbetare ser ett stort värde i våldspreventionsarbetet både ur arbetsmiljö och invånarperspektiv. Grundutbildning i våldsprevention är en del av Borås Stads utbud av kompetensutvecklingsinsatser vilket har medfört en spridning av kunskap för medarbetare inom staden. Under året har ett flertal utbildningstillfällen genomförts både inom förvaltningen, inom Borås Stad och till andra kommuner. Intresset och efterfrågan av utbildning och metoder kring våldsprevention har ökat.

Förvaltningen arbetar aktivt med att stärka medarbetares kunskap om mänskliga rättigheter, jämlikhet och jämställdhet i mötet med kollegor och invånare. Förutom de delar som ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet, våldspreventionsutbildning, har förvaltningen också arbetat med att omsätta gemensamma principer och mänskliga rättigheter systematiskt. Detta bidrar till en kompetenshöjning för medarbetare, stärker invånarperspektivet och ökar graden av service för dom verksamheten är till för.

Borås Stad vill utveckla arbetet med mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbetssätt där jämställdhetsintegrering är en del. Fritids- och folkhälsönämndens ser att ett sammanhållet stöd och stadenövergripande perspektiv är viktigt i detta arbete för att det ska bli systematisk, långsiktigt och få genomslag i alla led.

3 Uppdrag och indikatorer som rapporteras till Kommunfullmäktige och Nämnd

3.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2023	Kommentar/Analys
Fritids- och folkhälsönämnden får i uppdrag att tydliggöra förutsättningarna för stadsodling och förenkla för föreningar/invånare att odla. Kommunstyrelsen, genom Mark och exploateringsavdelningen, ska vara behjälplig när det gäller markfrågor.	 Delvis genomfört	I syfte att förenkla för föreningar att odla har Fritids- och folkhälsoförvaltningen, Mark- och exploateringsavdelningen och Tekniska förvaltningen i enlighet med uppdraget arbetat fram en enkel rutin som ska guida föreningar rätt när de vill börja odla. Arbets- och ansvarsfördelningen enligt rutinen gör det enkelt att få rätt hjälp med att organisera sig, hitta en plats att odla på samt få stöd med relevant kunskap inom konsten att odla om det behövs. Möjligheten att odla ska synliggöras via stadens webbsida, där tydliga hänvisningar inom området ska finnas samt information om vart det går att söka lokala utvecklingsmedel.
Fritids- och folkhälsönämnden får i uppdrag att utifrån "Utredning av förutsättningar för uppstart av Mötesplats på Göta" fortsätta att utreda vad som ytterligare krävs i form av kostnader, placering etc. för att möjliggöra en Mötesplats på Göta.	 Genomfört	Utredningen har genomförts och ska redovisats till Fritids- och folkhälsönämnden i september. Utredningen ger en bild av vilka förutsättningar och kostnader som krävs för att starta en mötesplats på området Göta.

4 Samarbetsuppdrag

I tider då tilliten är skör är det demokratistärkande arbetet extra viktigt, att ge invånarna möjlighet att föra dialog med staden och med varandra, i syfte att öka kunskapen om varandras utmaningar och identifiera gemensamma lösningar. Staden har under året tagit fram "Riktlinjer - delaktighet och inflytande för medborgare", vilket beslutades om i Kommunfullmäktige i april. En digital vägledning har tagits fram för att underlätta användningen och stärka arbetet utifrån riktlinjerna.

Förvaltningen har fortsatt arbetat med en långsiktig strategi för samarbetsuppdraget utifrån de beslutade utvecklingsområdena. Bland annat har de lokala nätverken för barn och unga identifierat utmaningar och områden som behöver prioriteras och utvecklas för att nå målen i det reviderade uppdraget för nätverken. Resultatet redovisades för berörda chefer och användes som underlag under höstens presidiedialog. Under presidiedialogen förankrades nämndens samarbetsuppdrag och kopplingen till arbetet med Socialt hållbart Borås i målområdet "En god start i livet och goda uppväxtvillkor" tydliggjordes. I dialogen framkom att styrningen för det gemensamma arbetet med barn och unga behöver blir tydligare. Politikernas roll i nämnderna upplevs mer tydligt kopplade till samarbetsuppdragen och något mer otydligt kopplade till arbetet för ett socialt hållbart Borås.

I syfte att främja lokala aktörers engagemang, att mötas och visa upp området arrangeras årligen aktivitetsdagarna. Under våren och hösten genomfördes elva välbesökta aktivitetsdagar, varav fem arrangerades av civilsamhällets organisationer.

Landsbygdsutveckling

Vid årets början trädde det nya avtalet om samverkan i landsbygdsutveckling i kraft. En utvärdering av årets arbete med ortsmiljön genomfördes, vilken visade att ordsråden är nöjda och vill fortsätta samarbetet så som det är idag. I oktober tecknades ett nytt avtal om samverkan med Framtid Fristad och de träder åter in som samverkanspart för ordsråden i Fristadsbygden.

Ordsråd Väst arrangerade en välbesökt Samrådsarena, vilket behandlade flera teman och ordsrådet var nöjda med Borås Stads aktiva medverkan och engagemanget från både ordsrådet och invånarna i Sandaredsbygden. Viskaforsbygdens ordsråd bjöd in Tekniska nämndens presidium till en dialog om trafik i Viskaforsbygden. Under Fristaddagarna fick vi hjälp av Framtid Fristad för att möjliggöra en workshop om cykelvanor med Fristadborna. Det här är tre exempel på den goda samverkan vi har både internt i Borås Stad och med ordsråden. Kontaktpersonerna fungerar väl som en väg in i Borås Stad och en väg ut till civilsamhället i serviceorterna med omnejd.

I arbetet med Landsbygdsstrategin medverkar förvaltningen i styrgruppen. Det har genomförts workshoppar med utsedda tjänstepersoner från förvaltningar och bolag, i syfte att ta fram prioriterade områden att fokusera på, bland annat temat "Leva 0-100", vilket främst omfattar service i landsbygden.

5 Resurser

5.1 Nämndens verksamhet 1

5.1.1 Fritidsramen

5.1.2 Resultat

5.1.2.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Statsbidrag	6 302	7 629	5 000	8 787	3 787
Avgifter och övriga intäkter	40 952	51 225	60 529	58 563	-1 966
Summa intäkter	47 254	58 855	65 530	67 350	1 821

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Personal	-94 540	-102 707	-111 673	-113 560	-1 887
Lokaler	-113 437	-116 321	-123 789	-133 623	-9 834
Material och tjänster	-67 764	-70 090	-66 790	-73 338	-6 548
Kapitalkostnader	-17 314	-17 455	-17 567	-17 456	112
Summa kostnader	-293 055	-306 574	-319 820	-337 976	-18 157
Buffert (endast i budget)	0	0	-2 010	0	2 010
Nettokostnader	-245 801	-247 719	-256 300	-270 626	-14 326
Kommunbidrag	229 100	164 484	256 300	256 300	0
Resultat jämfört med kommunbidrag	-16 701	-2 770	0	-14 326	-14 326
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat	0	0	0	0	0
Godkända "öronmärkta" projekt	0	678	0	0	0
Resultat jämfört med tillgängliga medel	-16 701	-2 092	0	-14 326	-14 326
Akkumulerat resultat	1 562	0	0	0	0

5.1.2.2 Resultatanalys

Periodens bokförda budgetavvikelse är -14 326 tkr. De bokförda kostnaderna är högre än budgeterat. Avsatt buffert påverkar helheten positivt med 2 010 tkr. Avvikelserna på kostnadssidan kan främst härledas till högre kostnader för hyror kopplat till lokalerna som faktureras av Borås Arena AB, högre el- och värmekostnader samt högre städ- och skötselkostnader. Även lägre intäkter än budgeterat, inom badverksamheten, som en konsekvens av förändrad moms på badavgifter.

Budgetavvikelse per verksamhetsområde:

Anläggningsverksamheten (-13 760 tkr)

Redan vid årets ingång aviserades en avvikelse inom verksamhetsområdet på -8 100 tkr.

Lokalkostnaderna från Borås Arena AB för objekten Borås Arena 1 och 2, Rydahallen och Sjuhäradshallen har ökat inför 2023 med 5 600 tkr. Därutöver tas en ny hall, "Myråshallen" i bruk med en ökad internhyra och drift på ca 1 000 tkr. Som en konsekvens av ett ökat ränteläge och utifrån de avtal som finns så har också de fakturerade "hyreskostnaderna" ökat med ca 500 tkr på skidstadion.

Anläggningsverksamheten är det område som till största del påverkas genom högre konsumtionskostnader. För året prognostiseras ca 1 500 högre elkostnader än budgeterat, vilket den bokförda summan i stort landade på. De ökade kostnaderna bör justeras genom tilldelat elstöd.

Nya idrottshallar medför ökade driftskostnader, exempelvis köpta tjänster för vaktmästeri och städ. Städskostnaderna för året, både för nya och gamla anläggningar, ökar mer än avsatt budget. Den bokförda avvikelsen för fastighetsskötsel samt städ inom Anläggningsverksamheten är -1 600 tkr och beror dels på att vi inte kunnat leva upp till det krav som ställts i budgeten om att minska kostnaderna för dessa poster, men också på högre priser än vad som tilldelats i förstärkt ram vid årets ingång. Därutöver har kostnaderna för byggnads-, anläggnings- och underhållstjänster varit högre än budgeterat.

En mindre summa för återföring av gamla investeringsutgifter för skyttecentrum har återförts till driften med utlovad bokslutsjustering.

Inom verksamhetsområdet beräknas totalt 8 300 tkr justeras i samband med bokslutet.

Badverksamheten (- 3 626 tkr)

Vid årets ingång aviserades en avvikelse på intäktssidan på -5 400 tkr, främst som en konsekvens utifrån förändrade momsregler. Under våren och sommaren har besöken till simhallarna ökat, vilket också syns på de bokförda intäkterna och därav ett något bättre resultat än prognostiserat vid årets ingång.

Förändrade förutsättningar kopplat till moms påverkar i stort badverksamhetens resultat och bör justeras vid årets slut. I det bokförda resultatet finns också en kostnad utifrån beslut om att ersätta Simklubben Elfsborgs kostnader i arbetet med Borås Simarena 3.0, ca 350 tkr.

Inom verksamhetsområdet beräknas 3 600 tkr justeras i samband med bokslutet.

Övriga verksamhetsområden (1 050 tkr)

Avvikelsen för övriga verksamhetsområden har ett samlat positivt resultat i jämförelse med budget. De verksamhetsområden som sticker ut är gemensam fritidsadministration +864 tkr samt öppen ungdomsverksamhet -926 tkr. Båda avvikelserna hänger ihop med högre och lägre personalkostnader än budgeterat. Budgeten för mötesplatser och lokalt inflytande har också ett överskott på 765 tkr och beror i stort på mindre kostnader inom området för lokalt inflytande, där exempelvis barn- och unga nätverket har haft lägre kostnader än budgeterat och att andra medel inom ramen för området har kunnat bekosta en del av arbetet. Avsatta medel för nämndadministration har en negativ avvikelse på 457 tkr och beror på högre kostnader för arvoden än budgeterat.

Buffert (2 010 tkr)

Avsatt buffert används i sin helhet för att täcka underskott inom den löpande verksamheten.

Övrigt

Handlingsplan för ekonomi i balans

Redan vid årets ingång prognostiserades en avvikelse på -12 000 tkr som en konsekvens av det som ovan beskrivits. Då tilläggsanslag inte tilldelades i budgeten för 2023 så utlovades en bokslutsjustering vid årets slut. Utifrån dessa förutsättningar har det därför inte varit aktuellt med att ta fram en särskild handlingsplan för ekonomi i balans under året.

Förvaltningsledningen har med kontinuitet i samband med de löpande prognoserna, på utvecklingsdagar och på ekonomiuppföljningar pratat om resultatutvecklingen för 2023. Utifrån omvärldens tuffa förutsättningar med ökade priser och räntor så har budgetansvariga försökt minimera kostnaderna i så stor utsträckning som möjligt. Ökade priser, både internt och externt, har dock gjort det svårt att få den effekt som önskats under året.

I samband med budgetarbetet 2024 har nämnden varit delaktig i de utmaningar som identifierats och de åtgärder som vidtagits under året kommer på ett eller annat sätt få effekt under 2024. Dels genom en förstärkt budgetram men också genom en medveten återhållsamhet på investeringssidan under 2023 för att skapa utrymme genom lägre kapitalkostnader i driften 2024. Det pågår också en översyn av debiterade kostnader för fastighetsskötsel och städ.

Det underskott som kvarstår inom den "ordinarie" verksamheten (efter att identifierade bokslutsjusteringar är borttagna) är ca -2 400 tkr. Underskottet beror till stor del på ökade priser, men har också till viss del koppling till skolans minskade köp av skolfritid, ny lag om dygnsvila och ett aktivt ansvarstagande för att vidhålla öppettider, utbud och servicenivå. Bedömningen är därför att även avvikelsen inom den "ordinarie" verksamheten bör justeras i samband med årsbokslutet.

5.1.2.3 Kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige

Nämnden har under året inga kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige.

5.1.3 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Fritids- och folkhälsonämnden					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	-1 694	-1 666	-1 540	-1 997	-457

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Nettokostnad	-1 694	-1 666	-1 540	-1 997	-457
Gemensam administration					
Intäkt	409	169	0	321	321
Kostnad	-13 118	-13 657	-15 245	-14 702	543
Nettokostnad	-12 709	-13 488	-15 245	-14 381	864
Folkhälsa					
Intäkt	5 194	5 366	5 351	6 485	1 134
Kostnad	-7 951	-8 463	-8 983	-9 944	-961
Nettokostnad	-2 757	-3 097	-3 632	-3 459	173
Evenemang					
Intäkt	739	652	568	873	305
Kostnad	-5 529	-4 318	-4 435	-4 106	329
Nettokostnad	-4 790	-3 666	-3 867	-3 233	634
Mötesplatser/förebyggande arbete					
Intäkt	4 188	6 312	4 340	7 048	2 708
Kostnad	-27 626	-32 252	-33 701	-35 644	-1 943
Nettokostnad	-23 438	-25 940	-29 361	-28 596	765
Öppen ungdomsverksamhet (Fritidsgårdsverksamhet)					
Intäkt	7 124	7 098	4 908	5 962	1 054
Kostnad	-45 658	-47 285	-48 435	-50 418	-1 983
Nettokostnad	-38 534	-40 187	-43 527	-44 456	-929
Anläggningsenheten					
Intäkt	19 020	21 967	23 865	23 743	-122
Kostnad	-136 835	-141 199	-144 673	-158 311	-13 638
Nettokostnad	-117 815	-119 232	-120 808	-134 568	-13 760
Badenheten					
Intäkt	11 203	17 265	26 498	22 918	-3 580
Kostnad	-55 267	-57 708	-62 808	-62 854	-46
Nettokostnad	-44 064	-40 443	-36 310	-39 936	-3 626
Buffert					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	0	0	-2 010	0	2 010
Nettokostnad	0	0	-2 010	0	2 010
Totalt					
Intäkt	47 877	58 829	65 530	67 350	1 820
Kostnad	-293 678	-306 548	-321 830	-337 976	-16 146
Nettokostnad	-245 801	-247 719	-256 300	-270 626	-14 326

5.1.4 Riktade stats- och EU-bidrag

Tkr			
Bidragsgivare	Ändamål	Totalt beviljat bidrag	Redovisat bidrag under 2023
Socialstyrelsen	FoF andel Priomedel NPF (21284)	117 138	11

Tkr

Socialstyrelsen	FoF andel Priomedel föreningsmedverkan (21292)	1 181 032	478 591
Socialstyrelsen	FoF andel Priomedel (21256)	601 749	696 000
Socialstyrelsen	FoF andel Priomedel Suicidprevention (21300)	400 000	373 836
Socialstyrelsen	Förstärkt föräldraskapsstöd (21302)	714 865	563 974
Europeiska Solidaritetskåren	Volontärer - September 23 (21301)	1 433 687	280 202
Europeiska Solidaritetskåren	Volontärer - Simonsland och Norrby (21294)	148 929	5
Europeiska Solidaritetskåren	Volontärer - September 22 (21298)	688 426	468 600
Europeiska Solidaritetskåren	Volontärer - Avslutade projekt (21277)	130 084	91 331
Socialstyrelsen	FoF andel - Utöka arbetet med fritidsbanken (26006)		420 000
Socialstyrelsen	FoF andel - Utveckla våldspreventiva arbetet för de yngsta (26008)		243 000
Socialstyrelsen	FoF andel - EST arbete (26005)	700 000	706 000
Socialstyrelsen	FoF andel - Integrerat team (26001)		231 000
Tillväxtverket	FoF andel- Socialt hållbart Borås (25192)	1 150	1 054
Summa		6 117 060	4 553 604

Totalt beviljat bidrag = Bokförd intäkt/budget 2023.

Priomedel från Socialstyrelsen har rekviderats av Individ- och familjeomsorgsförvaltningen (IFO) för stadens räkning och andelen av intäkten tilldelas nämnden utifrån beslut om fördelning. Beviljade medel har bokförts i sin helhet i driftsredovisningen.

Övriga statsbidrag från Socialstyrelsen rekvideras och administreras av Individ- och familjeomsorgsförvaltningen (IFO). Nämndens tilldelade medel månadsvis.

Medel från Tillväxtverket rekvideras och administreras av Stadsledningskansliet, ekonomistyrning. Förvaltningen rapporterar varje tertial och får därefter ta del av statsbidraget motsvarande de kostnader som rapporterats.

Medel från Europeiska solidaritetskåren rekvideras och administreras av fritids- och förvaltningen. Intäkten bokförs i sin helhet i driftsredovisningen.

Medel från Socialstyrelsen som avser förstärkt föräldraskapsstöd rekvideras och administreras av fritids- och folkhälsoförvaltningen. Medel till andra förvaltningar fördelas månadsvis.

5.2 Nämndens verksamhet 2

5.2.1 Bidragsramen

5.2.2 Resultat

5.2.2.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Statsbidrag	241	0	0	0	0
Avgifter och övriga intäkter	2 990	19	45	23	-22
Summa intäkter	3 231	19	45	23	-22
Personal	-3 229	-2 657	-3 340	-2 955	385
Lokaler	-924	-526	0	-639	-639
Material och tjänster	-43 454	-40 406	-42 605	-41 568	1 037
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-47 607	-43 590	-45 945	-45 162	783
Buffert (endast i budget)	0	0	0	0	0
Nettokostnader	-44 376	-43 571	-45 900	-45 139	761
Kommunbidrag	44 150	37 452	45 900	45 900	
Resultat jämfört med kommunbidrag	-226	4 507	0	761	761
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat	0	0	0	0	0
Godkända "öronmärkta" projekt	0	0	0	0	0
Resultat jämfört med tillgängliga medel	-226	4 507	0	761	761
Ackumulerat resultat	0	0	0	0	0

5.2.2.2 Resultatanalys

5.2.3 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Administration föreningsenhet	-3 795	-3 086	-3 500	-3 408	92
Föreningsbidrag	-32 482	-32 456	-34 355	-33 834	521
Bidrag till invandrarföreningar	-1 633	-1 637	-1 505	-1 457	48
Bidrag till sociala föreningar	-3 094	-3 389	-3 500	-3 481	19
Bidrag till funktionshindrade	-1 275	-1 182	-1 140	-1 136	4
Bidrag till pensionärsföreningar	-2 097	-1 821	-1 900	-1 823	77
Summa	-44 376	-43 571	-45 900	-45 139	761

Under tidig vår 2022 kunde föreningslivet åter börja fungera ”som vanligt” efter pandemin. Det finns dock många föreningar, i synnerhet inom funktionshindres- och pensionärsgrupperna, som drabbats extra hårt av de senaste årens restriktioner och vars uppförsbacke är både längre och brantare jämfört med andra.

Bedömningen är att föreningslivet i stort klarat pandemiåren bra när det gäller den ekonomiska biten, men att den återigen kan utmanas i och med den ökade inflationen. Bidragens betydelse kommer med andra ord även framgent spela stor roll för kommunens föreningsliv. När det gäller bidragsberättigade medlemmar märks en ökning för ungdomsföreningar, hela 12% jämfört med föregående år. Även funktionshinderföreningarna och de etniska föreningarnas medlemsantal ökar medan pensionärsföreningarna fortsätter sin nedgång även om den är liten.

Nämnas bör att pandemin kan ha påverkat siffrorna även detta år eftersom de medlemmar som redovisas är de som fanns 2022 då pandemin till viss del präglade de inledande månaderna. En helt rättvis bild finns troligtvis först kommande år.

Aktiviteter (gruppverksamheterna) ökade för samtliga grupper vilket kan bero på att verksamheten för vissa i princip låg nere under pandemiåren.

Ambitionen är att finnas till för föreningslivet i så hög utsträckning som möjligt, utvecklingen och den ökade användningen av bidrags- och bokningssystemet Smartbook är ett viktigt verktyg i detta. Det pågår en förändring i både föreningsliv men också förvaltningens arbetssätt, vilket utmanar i balans mellan servicegrad och föreningarnas egenansvar.

Utöver möten i vardagen med föreningslivet arrangerades Föreningsgalan, i samarbete med Föreningsrådet och RF-SISU. Förutom nätverkande, mingel, mat och prisutdelningar bjöds deltagarna även på en föreläsning av f.d. alpinistjärnan Anja Pärson.

Ungdomsföreningar

Trots att antalet bidragsberättigade medlemmar ökat, har antalet föreningar minskat.

Verksamhetsmåttan ger inte en rättvisande bild om de jämförs med årets utfall. Siffran för 2022, om beräkning sker på liknande sätt som för 2023 är 136 stycken, inte 158 stycken. Ökningen av antal medlemmar kan, i alla fall delvis, förklaras av pandemins uttåg. När det gäller minskningen av antalet föreningar är det framförallt de som vi kategoriserar som "övriga" och som i mångt och mycket består av medlemmar som invandrat till Sverige och deras barn. Anledningarna till att flera av dessa föreningar har försvunnit från oss är framförallt två; dels att vi inte godkänner läxhjälp som bidragsberättigad verksamhet och dels att många av medlemmarna numer är vuxna och att då inte verksamheten och/eller medlemmarna är kvalificerade för denna kategori av förening. Avseende aktiviteter så har det skett en ökning med 4,7 procent. Könsfördelningen här ligger fortsatt på 60 procent för pojkar och 40 procent för flickor.

När det gäller medlemmar är fördelningen 55 procent - 45 procent. Skillnaden här beror troligtvis på att pojkar generellt tränar oftare jämfört med flickor.

En ökning märks när det gäller föreningar som är certifierade som säkra och trygga, från 40 procent till 53 procent.

Etniska föreningar

Medlemsantalet för denna grupp har ökat något, antalet aktiviteter har ökat kraftigt, 29%.

Könsfördelningen är jämn med en knapp övervikt för kvinnor, 52-48%. Dessa föreningar har en hel del vuxna och äldre medlemmar och mycket av verksamheten låg nere under pandemiåren vilket förklarar en del av den stora uppgången nu. Föreningarna har tappat en del äldre medlemmar vilket styrker teorin om att barnen till de som var med och grundade föreningen i högre och högre grad är med i andra typer av föreningar och då utifrån intresse, t.ex. idrott. Även pandemin spelar roll här.

Andelen certifierade som säkra och trygga har ökat med en, men det är dock endast 4/15 föreningar som är med i detta arbete.

Sociala föreningar

Borås Stad ger bidrag till föreningar som är ett komplement till och som avlastar socialpsykiatri och/eller individ- & familjeomsorgen. Dessa föreningar som gör ett ovärderligt arbete för många av samhällets svaga grupper erhåller ett årligt verksamhetsbidrag eftersom deras verksamhet inte fungerar på samma sätt som t.ex. en idrottsförening och därför inte kan bedömas som en sådan.

Funktionshinderföreningar

Medlemsantalet har ökat 7 procent, men det är fortfarande ganska långt ifrån siffrorna innan pandemin. Största delen består av kvinnliga medlemmar, nästan 65 procent. Föreningarna redovisar en rejäl ökning av antal aktiviteter, hela 45 procent.

Denna föreningstyp bedriver i många fall, till skillnad mot andra, mer av ett ”lobbyarbete” som går ut på att stärka sina medlemmars intressen, vilket gör att de kan ha svårt att komma upp i det antal aktiviteter som krävs för att få bidrag. De har redan nu lägre gränser, men en översyn av detta behöver göras. Medlemmarna är i många fall passiva och stöder föreningen, men de deltar inte på aktiviteterna.

Andelen certifierade som säkra och trygga är låg, endast dryga 20 procent.

Pensionärsföreningar

Färre och färre pensionärer väljer att bli medlem i dessa organisationer, här märks en stor förändring. På 10 år har en minskning med ungefär 3 000 medlemmar skett. Nedgången har fortsatt efter pandemin. Minskningen kan bero på att de nya generationerna äldre är friskare även upp i åren och att många inte väljer att bli medlemmar förrän efter 70- eller till och med 75-årsåldern. Övervikt för kvinnliga medlemmar, 69-31 procent, men när det gäller ordförandeposterna är det fortfarande männen som dominerar.

Endast 3/22 föreningar är certifierade som säkra och trygga.

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Årets resultat är 761 tkr.

Förklaringar till detta är bl.a. att den ”pandemidispens” som tidigare getts till ungdomsföreningar inte längre varit aktuell vilket gjorde att verksamhetsbidraget för den gruppen blev 320 tkr lägre än beräknat. Vidare ansökte inte alla politiska ungdomsförbund om bidrag vilket lämnade 250 tkr kvar på det kontot. Den sista större avvikelser (155 tkr) handlar om bidrag till orienteringskartor där kostnaden blev lägre än budgeterat, bl.a. eftersom arbetet inte blev färdigt och kunde redovisas förrän efter årsskiftet.

Förutom dessa tre större avvikelser finns mindre avvikelser för grundbidrag för funktionshinder- samt pensionärsföreningar.

Förhoppning är att 2024 är året då pandemins effekt, i alla fall avseende föreningsbidragen, har ebbat ut och samma siffror som tidigare kan uppnås. Om det blir så kan dock bara tiden utvisa.

En annan sak som kan komma att påverka framförallt ungdomsföreningarna är om det planerade Fritidskortet kommer till stånd under året, då kan föreningarna komma att få både fler medlemmar och aktiviteter vilket påverkar ett flertal bidrag.

6 Investeringar

6.1 Sammanställning Investeringsvolymer

	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023
Investeringar årliga anslag	15 774	13 045	2 729
Investeringar som löper över flera år	15 253	403	14 850
Summa	31 027	13 448	17 579

Av de medel som kvarstår önskas följande investeringsprojekt omdisponeras till nästa budgetår:

- Badplatser, 808 tkr
- Boda Aktivitetspark, 1 198 tkr
- Utvecklingen av skidstadion, 1 418 tkr
- Kronängsparken, 92 tkr
- Inventarier till Sjöbohuset, 3 500 tkr

- Kameror Mötesplatser, 153 tkr
- Belysning Ryavallen, 7 489 tkr
- Almenäs badplats, 1 000 tkr

Totalt: 15 658 tkr

6.2 Investeringar, årliga anslag

Investeringsprojekt

Tkr	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023
1. Utveckling av näridrottsplatser/aktivitetsplatser	800	848	-48
2. Utveckling av idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser	1 500	923	577
3.1 Miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner	1 700	65	1 635
3.2 . Konstgräsplan Brämhults IK (Nyanläggning)	6 624	7 309	-685
3.3 . Byte konstgräs Brämhults IK	1 800	1 940	-140
4. Evenemangstaden Borås	750	290	460
5. Åtgärder utifrån Trygghetsplan	500	372	128
6. Badplatser	1 100	292	808
7. Spår och leder	1 000	1 006	-6
Summa	15 774	13 045	2 729

Analys

Kvarstående medel från 2022: 5 124 tkr

- Utveckling av miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs: 700 tkr
- Byte av konstgräs Brämhults IK: 4 424 tkr

Godkänd budget 2023: 10 650 tkr

1. Utveckling av näridrottsplatser/aktivitetsplatser (800 tkr)

Utegymp på Kronängs IP blev lyckat. Fördyrning pga. ett mer omfattande markarbete i dold blockterräng. Utegymp Fristad nya park i samarbete med Tekniska förvaltningens flerårsprojekt.

2. Utveckling av idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser (1 500 tkr)

Inköp av nya mobila basketkorgar i Boråshallen, nya simundervisnings TV till Stadsparksbadet, handbollsmål till Sandaredshallen, info-TV till ishallen, boxningsring till Boråshallen, bollförråd, renovering avbytarbås, med mera (skriv mer)

3. Miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs (5 000 + omdisponering från 2022 5 124 tkr = 10 124 tkr)

- **3.1 Miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner (1 700 tkr)**

Posten slogs ihop med Konstgräsplan Brämhults IK, för att hantera fördyrningen av projektet.

- **3.2 Konstgräsplan Brämhults IK (Nyanläggning 6 624 tkr)**

Ny fullstor konstgräsplan på vattensjuka naturgräsplanen, inkl. belysning, staket, asfalt. Fördyrning med specialmatta för markavlastning och påförda massor för att få en plan med rätt lutning. Försenat projekt ledde till samordning av bygge med klubbhuset och framtvingandet av ny arbetsväg, en väg som blir miljöförbättrande som barriär mot föreningens egna konstgräsplan

- **3.3 Byte konstgräs Brämhults IK (1 800 tkr)**

Byte av konstgräsmattan på Brämhults 9-mannaplan, fördyrning med indexhöjning.

4. Evenemangstaden Borås (750 tkr)

Inköp av scenvagn skjuts framåt pga. leveransutmaningar av Servicekontoret. Skapat mer uppställningsytor vid ridhuset, anpassat nya lokaler för IP-skogens evenemangsuthyrning, återvunnet konstgräs på Kronängs IP grusplan.

5. Åtgärder utifrån Trygghetsplan (500 tkr)

Inköp sju hjärtstartare till några idrottshallar, Kypegården, med flera, ny entrégrind från en skogsstig Sjöbovallen, ny entréskylt och digitala infoskyltar Kypegården, kompletterande belysning på Bodavallens aktivitetsplats.

6. Badplatser (1 100 tkr)

Utökning av badplatsparkeringen vid Sandaredsbadet skjuts fram pga. överklagande av bygglov. Kvarstående medel (808 tkr) önskas därför omdisponeras till 2024 för att kunna genomföra utbyggnaden av parkeringsplatsen, efter att överklagan har hävts. Projektet är nu pausat men upphandlat och klart med Servicekontoret.

De medel som förbrukats under året har använts till bland annat inköp av nya papperskorgar på Almenäs, inköp av nya infoskyltar, renovering av några grillplatser och sittbänkar. Inköp av byggmaterial för renovering på Bua strand, ny brygga till Transåssjön samt färdigställande av utbyggnaden av badplatsen på Kolbränningen.

7. Spår och leder (1 000 tkr)

Tremilaladen fick två nya vindskydd och flera infotavlor. Färdigställande av två nya etapper på Kransmossens mountainbikeled inför sommarens SM, totalt finns nu fem leder. Uppmärkning av tre nya vandringsleder från Sjöbovallen. Renovering grillplats på Sjöbo vid Viskan, samt nya figurer till Trollstigen. Tillgänglighetsanpassning av bänkar och grillplatser runt Kolbränningen. Flera nya grill- och rastplatser längs banvallen från Gånghester, varav några är tillgänglighetsanpassade.

6.3 Investeringar som löper över flera år

Tkr	Godkänd utgift	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023	Omdisponering	Total prognos	Projekt status
1. Boda Aktivitetspark	8 850	1 198	0	1 198	1 198	8 850	3
2. Utveckling av Borås Skidstadion	13 000	1 418	0	1 418	1 418	13 000	3
3. Kronängsparken	6 000	237	145	92	92	9 270	3
4. Inventarier Sjöbohuset	3 500	3 500	0	3 500	3 500	3 500	3
5. Kameror Mötesplatser	400	400	247	153	153	400	3
6. Belysning Ryavallen	7 500	7 500	11	7 489	7 489	4 000	3
7. Almenäs badplats	1 000	1 000	0	1 000	1 000	1 000	0
Summa	40 250	15 253	403	14 850	14 850	40 020	

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Projektering

3: Investeringen pågår

4: Klart för ekonomisk slutredovisning

Analys

Kvarstående medel från 2022: 3 853 tkr

- Boda Aktivitetspark: 1 198 tkr
- Utveckling av Borås Skidstadion: 1 418 tkr
- Kronängsparken: 237 tkr
- Almenäs badplats: 1 000 tkr

Godkänd budget 2023: 11 400 tkr

1. Boda Aktivitetspark (1 198 tkr)

Avvakttat med investeringar, då investeringsprojekt gick över budget på Brämhults IK och osäkerhet för kostnadsutveckling gällande konstgräsplanen i Kronängsparken efter saneringen.

2. Utveckling av Borås Skidstadion (1 418 tkr)

Avvakttat med investeringar i väntan på beslut om skidskytte och analys av investeringsbehoven inför SM-veckan 2025.

3. Kronängsparken (237 tkr)

Projektet har pausats under året för marksaneringen som leds av Tekniska förvaltningen. Byggnationen avslutas inför sommaren 2024 med slutreglering av kostnader. Uppskattad kompensationsåtgärd genomförd med återvunnet konstgräs på en kvartersplan bakom Almåsskolan.

4. Inventarier Sjöbohuset (3 500 tkr)

Inflyttning i Sjöbohuset bedöms ske under 2024. Inköp av möbler/inredning samt inköp av digital utrustning att påbörjas för att slutföras under 2024.(?)

5. Kameror Mötesplatser (400 tkr)

Kameror och inkoppling på Norrbyhuset och Hultahuset. Kvarstående medel ska under 2024 användas för inköp till Sjöbohuset.(?)

6. Belysning Ryavallen (7 500 tkr)

Investeringen framflyttad till byggstart januari 2024. Försenad upphandling.

7. Almenäs badplats (1 000 tkr)

Investeringen framflyttad till 2024. Planering och tillståndsprocess under 2023 inför att anlägga nya rejåla, träinklädda betongflytbryggor i ett stycke utan skarvar. Nedsänkt betongplatta och ramp i vattnet för tillgänglighet med exempelvis rullstol genomförs som etapp 2 under 2025.

7 Arbetsgivarpolitik

Under hösten 2022 påbörjades det ett samarbete med enheten Organisationshälsa inom Borås Stad i syfte att se över chefers organisatoriska förutsättningar. Under våren 2023 pågick ett aktivt arbete där syftet har varit att ta fram en handlingsplan för att förbättra chefers organisatoriska förutsättningar vid Fritids- och folkhälsoförvaltningen. Allt för att skapa goda arbetsplatser, öka verksamhetens kvalitet och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö. Detta arbete sammanfattades i en förvaltningsövergripande rapport för att skapa tydlighet om det gemensamma arbetet. Målet med översynen var att förvaltningsledningen kunde ha materialet som ett underlag att dra slutsatser och beslutsunderlag för jämlika och hållbara organisatoriska förutsättningar för alla chefer inom Fritids- och folkhälsoförvaltningen. Det skapade även ökad kunskap och förståelse för förvaltningens olika roller och uppdrag för chefer och stödfunktioner inom Fritids- och folkhälsoförvaltningen samt synliggjorde behovet av att arbeta med en bättre och tydligare samverkan/samarbete inom förvaltningen.

Översynen tydliggjorde hur viktigt det är att fortsätta med det pågående strategiska arbetet inom förvaltningen som översyn av organisationen, den strategiska kommunikationsplanen samt vikten av att förvaltningsgemensamma tillfällen som chefsträffar, FoF-dagen och FoF-utbildningen återkommande genomförs för att få genomslag. Detta för att skapa en helhet, visa på riktning och styrning men även för att förankra och tydliggöra ett gemensamt förhållningssätt inom förvaltningen. I översynen framkom även vikten av att påbörja utvecklingsarbete/handledning i förvaltningens ledningsgrupp för

att skapa en gemensam samsyn och samverkan kring budget och verksamhetsplan.

Även medarbetarenkäten som genomfördes under hösten 2023 visar tydligt på att förvaltningens strategiska och inkluderande arbetssätt får genomslag i verksamheten då det finns en positiv förflyttning på förvaltningsnivå inom samtliga frågeområden. En fördjupad analys kommer ske under 2024 där även handlingsplan utifrån styrkor och utvecklingsområden kommer tas fram på samtliga nivåer i organisationen.

Kompetens- och rekryteringsförutsättningar

I samband med att konkurrensen hårdnar och efterfrågan på kompetent personal ökar så har förvaltningen det allt svårare att rekrytera medarbetare som har utbildning och erfarenhet som motsvarar våra kompetenskrav. Detta gäller såväl i arbeten som kräver självständighet och förmåga att leda och driva processer som i det operativa arbetet i verksamheterna. Hur väl förvaltningen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare av nuvarande och potentiella medarbetare påverkar möjligheten att behålla och rekrytera personal. Nämndens förmåga att ställa om verksamheten utifrån omvärlden kommer på sikt påverka verksamhetens möjligheter att uppnå förvaltningens mål med hög kvalitet.

Idag saknas det möjlighet till heltäckande utbildning för att arbeta i en bad- och/eller simhall, det har medfört att badverksamheten nu själva får ta ansvar för och bekosta utbildningar för personal vilket är kostsamt för verksamheten. Tidigare fanns det yrkesutbildning till badmästare i Skellefteå, Kristianstad och Skövde som då också kunde ge möjligheter till vidareutbildning och kompetensutveckling genom enstaka kurser för att kunna bedriva simskola, badbevakning, HLR mm. Nu och framåt ser vi arbete inom bad- och/eller simhall som ett genomgångsyрке då vi har svårt att rekrytera medarbetare med lång erfarenhet och bred kompetens utifrån dagens löneläge. Idag har förvaltningen konkurrens inom bemanning av exempelvis lagerarbeten som har högre lönenivåer men inte ställer samma kompetenskrav. Detta påverkar den långsiktiga kompetensförsörjningen då vi löpande har behov av att ersättningsrekrytera.

Inom öppen ungdomsverksamhet har vi svårigheter att rekrytera medarbetare med fritidsledarutbildning då det idag inte finns någon utbildning i närområdet. Det innebär att vi tappar kompetens utifrån det löneläge Borås Stad har för befattningar i den operativa verksamheten då pendlingen medför kostnad och restid som löneläget inte kompenserar för. Förvaltningen har utifrån det behövt bredda kompetenskraven i rekrytering vilket då innebär att lönenivåerna behöver följa med för att möta de nya utbildningsnivåerna.

Förvaltningen har allt svårare att skapa attraktiva tjänster när samarbetet mellan stadens förvaltningar minskar utifrån att budgetläget är ansträngt för många. Som det ser ut nu minskar exempelvis skolfritiden så mycket att vi nu snart enbart kan erbjuda kväll- och helgtjänster inom den öppna ungdomsverksamheten. En kombination av minskad utbildningsmöjlighet, obekväma arbetstider, utsatt arbetsmiljö och ett lågt löneläge gör oss mindre attraktiva som arbetsgivare inför framtiden.

Förvaltningen påbörjade under 2023 ett aktivt arbete med strategisk lönebildning, något som har gett viss påverkan på lönestrukturen redan under året, exempelvis har vi nu har en tydlig lönestruktur utifrån kompetens för fritidsledare med eftergymnasial utbildning.

Arbetsmiljö, organisation och bemanning

Fritids- och folkhälsonämnden har under flera år anpassat verksamheten utifrån givna budgetförutsättningar vilket lett till en slimmad organisation som i förlängningen påverkar bemanning och arbetsmiljön negativt på mindre enheter som blir mycket såbara. Exempelvis ser vi att det påverkat Teknisk drift kraftigt vid oplanerad frånvaro, då arbetsuppgifterna utifrån badsäkerhet för besökande är omfattande trots tydliga prioriteringar av arbetsuppgifter vid minskade resurser. Det finns en komplexitet i flertalet av arbetsmomenten som kräver särskild kompetens för att kunna utföra ett gott arbete. Kompetensförsörjningen försvåras av att det kräver lång introduktion utifrån bred kompetens som inte möjliggör kortare vikariat för att stötta korttidsfrånvaro eller sommarsemester. Även om det pågår ett aktivt arbete med kompetensförsörjning genom rekrytering tar det tid innan det finns en bemanning som möter de utmaningarna som Teknisk driftenhet stått inför under året. Samma påverkan finns även på andra mindre enheter exempelvis inom stödfunktionerna, där det vid frånvaro är väldigt

sårbart med få medarbetare som har specifik kompetens. Detta har bland annat observerats när Klustersamverkan minskat och när chefsledet för samma arbetsgrupp förändrats under året.

Trots att planeringen av sommarbemanning inom Badverksamheten startades tidigt under våren 2023 lyckades bemanningen inte utökas tillräckligt för att kunna lösa önskad semesterbemanning under sommaren 2023. Detta resulterade i att arbetspass var underbemannade under semesterperioden vilket påverkade arbetsmiljön för personalen och till viss del också säkerheten för besökande. En extern faktor var vädret under sommaren 2023 som ökade besöksantalet mer än förväntat vilket påverkade arbetsmiljön ytterligare genom ökande besöksantal. Utifrån den utvärdering som gjordes efter sommaren 2023 så har redan arbetet inför sommar 2024 påbörjats för att skapa bättre förutsättningar för en hållbar arbetsmiljö med rätt förutsättningar kommande sommar.

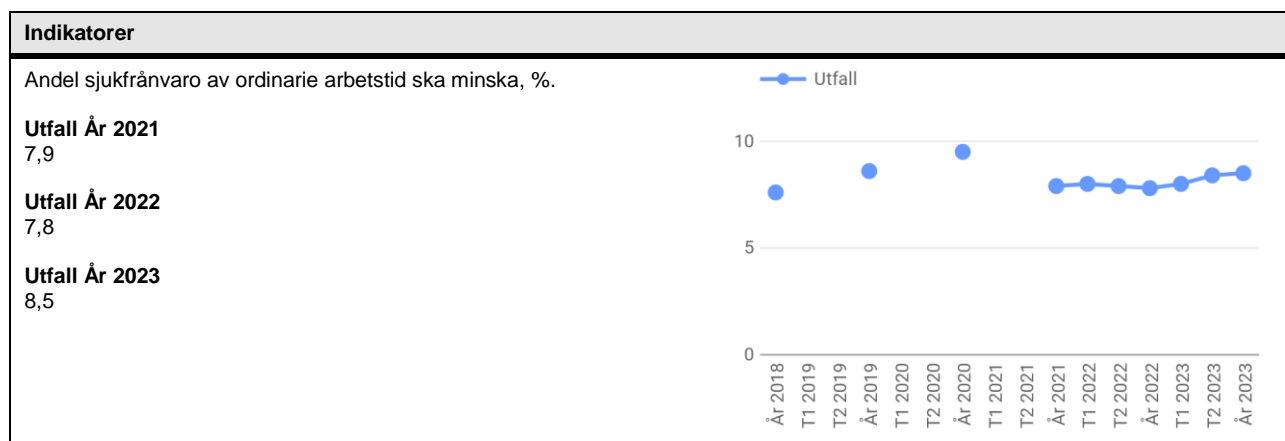
Utifrån skärpt lag kring dygnsvila och veckovila som trädde i kraft 1 oktober 2023 har ett aktivt schemaarbete pågått som lett fram till att förvaltningen nu har hållbara hälsosamma scheman som också möjliggör för kompetensutveckling, lika förutsättningar och möjlighet till ökad flexibilitet i arbetsuppgifter, stöttning för de olika verksamheterna samt förutsättningar att kunna minska antalet timanställda. Det kommer finnas ett visst behov även fortsättningsvis av timanställda utifrån att förvaltningen har små enheter, detta för att kunna möta önskade öppettider och bibehålla en hög servicenivå för besökare. En förklaring är att det är en effekt av att verksamheten under tid arbetat med hyvlingsmodell utifrån minskade budgetförutsättningar men även utifrån minskad samverkan med övriga förvaltningar vilket lett till minskade resurser där verksamheten fortsatt behövt förhålla sig till öppettider och hög servicegrad för de som besöker vår verksamhet.

Förvaltningens sjukfrånvaro och arbetsorganisation

De flesta medarbetare i förvaltningen arbetar heltid och andelen visstidsanställda varierar mellan enheter och de mest personalintensiva verksamheterna har även den största andelen visstidsanställda. Den arbetstid som utförs i verksamheten, ska i så stor utsträckning som möjligt utföras av tillsvidareanställd personal för att uppnå en stabil grundbemanning, vilket påverkar kvalitet och arbetsmiljö positivt i verksamheten för såväl medarbetare som chefer. Pensionsavgångar under året motsvarade 40 procent av de 20 personalavgångar förvaltningen hade under 2023.

Jämfört med 2020 har förvaltningens totala sjukfrånvaro sjunkit från 9,52 procent till 8,15 procent vilket innebär en minskning om ca 1,4 procentenheter. Förvaltningen har nu nått samma nivå för sjukfrånvaro på totalen som Borås Stad har. Analysen av sjukfrånvaron visar att förvaltningen har en hög andel medarbetare med långtidsjukfrånvaro där insatser av ett aktivt rehabiliteringsarbete tar tid innan det ger synliga effekter. Förvaltningens rehabiliteringsarbete har intensifieras under 2023 och vi ser att det kommer ge effekt under 2024 men kräver uthållighet för att få långsiktiga resultat. Dock har antalet medarbetare med längre sjukfrånvaro minskat vilket visar på att rehabiliteringsarbetet har positiv effekt på sikt.

7.1 Indikatorer

Indikatorer															
<p>Analys Sjukfrånvaron är relativt stabilt över tid och ligger mellan 7,8-8,4% efter att ett arbete med minskad sjukfrånvaro intensifierade runt 2021. Vi ser en viss ökning under året och då främst inom verksamhetsområde öppen ungdom och mötesplatser. Främst har förvaltningen haft hög korttidsfrånvaro under februari-mars och november i de verksamheter som har kontaktyrken. Ett arbete har initierats under året men fokus på både korttidsfrånvaro samt långa sjukfall. Det har lett till att antalet individer i sjukfrånvaro har minskat under 2023, dock tar det tid innan rullande 12 visar på resultat.</p>															
<p>Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.</p> <p>Utfall År 2021 6,2</p> <p>Utfall År 2022 10,7</p> <p>Utfall År 2023 12,3</p>	<table border="1"> <caption>Data for 'Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska'</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>6,2</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>10,7</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>12,3</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2018	13	2019	13	2020	12	2021	6,2	2022	10,7	2023	12,3
År	Utfall														
2018	13														
2019	13														
2020	12														
2021	6,2														
2022	10,7														
2023	12,3														
<p>Analys Utifrån att förvaltningen har svårt att bemanna verksamheten med sommarvikarier under sommaren pga konkurrens med privat marknad samt slimmad organisation som inte tillåter luft i bemanningen löser verksamheten sommarbemanning med kortvarsel och snabba lösningar. Det leder till att förvaltningen ökar med timanställningar trots ett aktivt arbete under året med att minska behovet.</p>															